

IDRÆT • KULTUR • FRITID

**Kulturministeren
vil ikke høre om
virkeligheden**
/6-7

**IKF og HI får
begge en
skarpere profil**
/9

**HI's hurtige
generalforsamling
med meget indhold**
/15-19

**Flere faciliteter
bør deltage i
Idrætsmødet**
/38-39

- Når man er aalborgenser, idrætsmand og interesseret i ledelse, så var det drømmestillingen for mig, siger Søren Ørgaard, som siden januar har været chef for idrætsanlæggene i Aalborg Kommune. Mød ham på midtersiderne. (Foto: Erling Madsen).

Nationalpark Thy skal bevare, styrke og udvikle den særlige klitnatur og de kulturhistoriske spor, der knytter sig til klitlandskabet, styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser i det store uforstyrrede landskab. (Foto: Susanne Worm/Nationalpark Thy)

Ruller med brugt kunstgræs ligger klar i Herning til at blive splittet i sand, gummi, backing og fibre, som kan genbruges. (Foto: Re-Match).

Tre dage med miks af indlæg, workshop og besøg i virkeligheden

Green Sport Facility's årlige ERFA-møde 20.-22. september i Thy og Herning

Af Erling Madsen

Tre dage med et miks af indlæg og workshop samt besøg i virkeligheden er på programmet, når Green Sport Facility inviterer til det populære, årlige ERFA-møde.

Stedet er Thy med en afstikker til Herning i dagene 20.-22. september. Og når du læser dette blad har HI/IKF sendt nyhedsbrev ud om tilmelding, pris og det endelige program.

Verdensmål, kurbad og nationalpark

Der lægges ud den første dag på Hotel Thingsgaard i Hurup, hvor der er workshop om FN's Verdensmål fulgt af besøg på Sydthy Kurbad, der er GSF-certificeret – og du får også mulighed for at teste kurbadets fortræffeligheder.

Næste dag går turen til Østerild, hvor verdens største vindmølle og forsøgsparken med vindenergi besøges fulgt af en guidet rundtur i Nationalpark Thy.

Nationalparken fortæller, at missionen er, at den »skal bevare, styrke og udvikle den særlige klitnatur og de kulturhistoriske spor, der knytter sig til klitlandskabet, styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser i det store uforstyrrede landskab, styrke forskning, undervisning og formidling, samt støtte en bæredygtig udvikling i lokalsamfundet.«

Inden middagen bliver der mulighed for en tur i kurbadet.

Genbrug af kunstgræs

Den tredje dag køres til Herning efter morgenmaden, hvor målet er Re-Match. Virksomheden har specialiseret sig i at

genanvende udtjente kunstgræsbaner: Det nedslidte kunstgræs genbruges på en bedre, billigere og miljømæssigt sikker måde. Og der spares også CO₂-udledning.

Firmaet fortæller, at den patenterede proces er baseret på mekanisk adskillelse af kunstgræsset. Den renser komponenterne til et renhedsniveau, hvor sand, gummi, backing og fibre effektivt kan bruges i nye produktionscykluser.

Og det er den første virksomhed i verden, som kan adskille de enkelte komponenter, så de igen kan bruges på nye og eksisterende baner eller i andre sammenhænge. ■

<https://re-match.com/da/>
<https://www.sydthykurbad.dk>
<https://nationalparkthy.dk/>

Vi har haft travlt – meget travlt i den første halvdel af 2023. Heldigvis på den gode måde

Først og fremmest er IKF, som er en sammenslutning af det tidligere DSI og HI's branchedel, nu kommet fra land. Administrationen er flyttet til Solrød, hjemmeside etableret, og vi har netop udsendt girokort til de tidligere DSI-medlemmer, som nu er overflyttet til IKF. Videre har vi søsat en række arrangementer, bl.a. en temadag om uroskabende unge, en seminardag om kunstgræsbaner i lyset af det granulatforbud, som nu er på vej. Videre er vi i gang med at udvikle en række uddannelses- og

kompetenceudviklingspakker ligesom vi har etableret samarbejder med partnere, som tilbyder rabatter og fordele til vores medlemmer. Vi er stille og roligt ved nu at udbrede IKF-navnet i branchen og til vores medlemmer, og tiltaget blive modtaget med åbne arme. Tak for det, det er vi glade og taknemmelige for.

Nogen spørger om vi nu skal have endnu en brancheforening. Nej, der bliver en mindre på landkortet, idet vi slår to hidtidige sammen til en, hvor vi har medtaget alt det bedste fra hver af de to. Vi vil løbende informere nærmere her i bladet, i nyhedsbreve, og via direkte mail til medlemmerne.

Under alle omstændigheder er vi sikre på, at vi med dette tiltag og de kræfter vi har forenet her, kan kvalificere vores tilbud og dermed løfte hele tilbudspaletten.

Noget andet, der har fyldt, er kulturministerens manglende vilje til at tale med os i facilitetsbranchen. Først og fremmest blev vi ikke inviteret til dialogmøde i januar, hvor temaet var sektorens udfordringer i forbindelse med energikrisen, hvor idrættens aktører var inviteret. Bare ikke os repræsentanter fra faciliteterne. De, der blev inviteret, var bl.a. DIF og DGI altså foreningsrepræsentanterne og dermed brugerne. I starten af marts skrev vi sammen med IFFD og Danske Svømmebade et brev til ministeren og inviterede os på kaffe. Efter et par måneder fik vi her et svar, at det var de ikke tid til. Senest har kulturministe-

ren udgivet en Kulturpolitisk redegørelse.

Inden udgivelsen var denne sendt i høring, og desværre blev vi heller ikke her fundet værd at høre. Redegørelsen var udelukkende sendt i høring hos DIF, DGI og Idan, alle organisationer, om et langt stykke ad vejen er finansieret gennem udlodningsmidlerne og dermed af kulturministeren.

Det er selvfølgelig helt naturligt at invitere DIF, DGI og Idan, som alle er dygtige organisationer, som vi i forvejen samarbejder med. Til gengæld forekommer det uforståeligt, at ministeren fuldstændigt negligerer en hel sektor. En sektor, der i øvrigt bliver mere og mere relevant i lyset af at flere og flere danskere vælger idræt i selvorganiseret regi, og hvor faciliteterne får en større og større opgave med facilitering.

Vi fortsætter indsatsen, og retter fokus mod en synliggørelse af den helt åbenlyse relevans, som danske idrætsfaciliteter har i det samlede idrætsbillede.

Der er ingen tvivl om at den kommende tid bliver fyldt med opgaver. Vi fortsætter indsatsen med Green Sport Facility, hvor interessen på bagkant af energikrisen, er øget betragteligt. Ligeledes Idrættens Branchedage fylder meget og er en af de helt store opgaver. De justeringer, vi har foretaget her, bliver godt modtaget, og vi glæder os til at realisere de gode ideer, som dette samarbejde afføder.

IKF / HI ønsker alle en god sommer. ■

AF HENRIK HØY-CASPERSEN
FORMAND

»Så bliver det spændende at se, om det giver pote eller om kulturministeren fortsat smækker døren i for os.«

REDAKTION:

Henrik Høj-Caspersen (ansvh.)
 HI & IKF Sekretariatet
 Solrød Center 57, 1 · 2680 Solrød Strand
 Tlf: 56 14 74 44 · Fax: 56 14 53 72

Erling Madsen (redaktion)
 Charlotte Mangor Callesen (layout)
 Vilhelmsro 121 · 3480 Fredensborg
 Tlf: 45 76 57 00 · hi-red@ajourpress.dk
www.ajourpress.dk

ANNONCER:

Mediapunktet · Anita Rasmussen
 Tlf: 51 17 14 24 · ar@mediapunktet.dk
www.mediapunktet.dk

OPLAG: 1.975

TRYK: Jørn Thomsen Elbo A/S

FORRETNINGSUDVALGET I HI:

Formand:

Henrik Høj-Caspersen
 HI Sekretariatet
 Solrød Center 57, 1 · 2680 Solrød Strand
 Tlf: 56 14 74 44 · Fax: 56 14 53 72

Næstformand:

Jørn Juul
 Forum Horsens
 Langemarksvej 53 · 8700 Horsens
 Tlf: 20 80 13 96

FU-repræsentanter:

Morten Ahlefeldt Hansen
 Nakskov Idrætscenter
 A.E. Hansensvej 1 · 4900 Nakskov
 Tlf: 23 10 72 60
 Mail: morten@nakskovic.dk

Brian Larsen
 Arena Syd
 Idrætsvej 3 · 6580 Vamdrup
 Tlf: 26 30 16 58 · Mail: bgl@arenasyd.dk

Claus Larsen
 Jyllingehallerne
 Planetvej 35 · 4040 Jyllinge
 Tlf: 21 14 35 27
 Mail: claus@jyllingehallerne.dk

Dette blad er sendt til PostNord i uge 25 - juni 2023.

Næste udgave udsendes i uge 39.
 Frist for redaktionelt materiale og annoncer er mandag 4. september.

- 02 · Tre dage med miks af indlæg, workshop og besøg i virkeligheden
- 03 · Vi har haft travlt – meget travlt i den første halvdel af 2023. Heldigvis på den gode måde
- 06 · Kulturministeren vil ikke høre om virkeligheden
- 09 · HI og IKF får begge en skarpere profil
- 10 · Rådgiver: dårligere fodboldbaner i vente
- 12 · Rådgiver: Synd og skam med et forbud
- 13 · Forbud: Danmark både imod og for
- 14 · LANDET RUNDT I
- 15 · OK24: Pensionen fortsat vigtigst
- 16 · Generalforsamling: 19 fremmødte klarede det på én time**
- 18 · Den ændrede virkelighed
- 20 · Seminaret åbnede med en beklagelse**
- 23 · Strategisk tilgang til faciliteter
- 24 · Chef for hele Aalborg
- 26 · Årets vigtigste mødested med fokus på fremtidens idrætsmiljøer
- 28 · I Svendborg driver gymnasterne faciliteten
- 30 · LANDET RUNDT II
- 31 · - Vi skal være bedre til at hjælpe foreningerne
- 33 · Kraftig ændring i ansættelsesreglerne
- 33 · Legionellaregler kendes til efteråret
- 34 · LANDET RUNDT III
- 35 · Samhandel: nyt tilbud til IKF-medlemmer
- 36 · Ny beskæftigelsesmodel giver mening for mennesker i kongres- og idrætscenter
- 38 · Peter Nielsen: - Man taler alt for meget om os – uden at tale med os**
- 39 · Idrætsmødet: lidt refleksioner
- 40 · Vifter skal ses i sammenhæng
- 42 · LANDET RUNDT IV
- 43 · BAG OM HI & NAVNE
- 44 · FERIEHUSET
- 45 · LEVERANDØRREGISTER

MØBLER & Udstyr i PROFESSIONEL KVALITET TIL PROFESSIONEL BRUG

FÅ I MANGE
FORSKELLIGE
STØRRELSER, FARVER
OG 4 FORSKELLIGE
STEL KVALITETER

Foldetelt Premium Plus

Art.nr. 100312

Normalpris 4.365,- ekskl. moms

TILBUD - SPAR 25%

3.274,- ekskl. moms

RING OG BESTIL PÅ 89 12 12 00

Gourmetroaster komplet

Art.nr. 101183

Normalpris 6.500,- ekskl. moms

TILBUD - SPAR 15%

5.525,- ekskl. moms

Gasgrill 6'blus

Art.nr. 101742

Normalpris 7.245,- ekskl. moms

TILBUD - SPAR 15%

6.158,- ekskl. moms

Der tages forbehold for trykfejl, prisændringer, udsolgte varer, afgiftsændringer og force majeure. Tilbuddene gælder til og med den 19.07.2023

zederkof

hvor mennesker mødes

★ Trustpilot 1.440 anmeldelser

RING 8912 1200
SHOP zederkof.dk
BESØG Showroom

Prins Christians Kvarter 28
7000 Fredericia (v. E20)

**DAG-TIL-DAG
LEVERING**

**3 ÅRS
GARANTI**

**PRIS
MATCH***

*Se mere på Zederkof.dk/prismatch

Henrik Hvidesten, formand for IFFD: - Jeg er sikker på, at vi kunne have bidraget til en kulturpolitisk redegørelse, da faciliteterne spiller en væsentlig rolle for vores civilsamfund. Derfor er det ærgerligt, at vi ikke er inviteret til at komme med vores bidrag. (Foto: IFFD).

Kulturministeren vil ikke høre om virkeligheden

- Det er besynderligt at høre under en ressortminister, som ikke vil tale med en del af sit område. Men hvis kulturministeren ikke vil tale med os, så må vi samle os i branchen, så han bliver nødt til at høre på os, siger IKF's formand Henrik Høy-Caspersen

Tekst & foto Erling Madsen

Det er besynderligt at høre under en ressortminister, som ikke vil tale med en del af sit område. Men hvis kulturministeren ikke vil tale med os, så må vi samle os i branchen, så han bliver nødt til at høre på os.

Denne konstruktive tilgang har formanden for brancheforeningen IKF Henrik Høy-Caspersen valgt oven på to afvisninger fra kulturminister Jakob Engel-Schmidt fra Moderaterne:

Da ministeren i slutningen af sidste år

inviterede idrætssektoren til et møde om de stigende energiprisers indflydelse, så afviste han at invitere HI, som dels repræsenterer idrætsanlæggene, dels havde lavet to undersøgelser af konsekvenserne.

Men ministeren ville godt have rapportens tal tilsendt. Men det fik han nu ikke.

- Selv om Kommunernes Landsforening var inviteret med, så virker det mærkeligt, at den del af faciliteterne, som ikke er kommunale, udelukkes fra dialogen, ligesom især selvejende haller var hårdt ramt af prisstigningerne. Og med al respekt, så er det ikke idrætsorganisationerne, som

sidder med problemerne som følge af de stigende energipriser, siger Henrik Høy-Caspersen.

Man kan også sige, at hvis eksempelvis regeringen vil se på banksektorens udfordringer, så ville det være mærkeligt kun at invitere kunderne til at give deres besyv med.

Anden afvisning

For at idrætsfaciliteterne kan få en dialog med ressortministeren, bad brancheforeningerne IKF, IFFD (som repræsenterer de kommunale idrætsfaciliteter) og Danske

Distriktsleder Kenneth Rosén, Frederikssund Kommune - her i Marbæk Hallen i Skibby. Han befinder sig ude i den del af virkeligheden, kulturminister Jakob Engel-Schmidt ikke vil høre om. (Arkivfoto: Erling Madsen).

Svømmebade om et fælles møde med kulturministeren.

Det gjorde de i en henvendelse i februar – og ministeren kom 4. maj med svaret: Nej tak. Han har ikke tid, men brancheforeningerne er velkomne til at sende forslag og løsninger.

Brancheforeningerne havde håbet på, at de kunne have givet input til den idrætspolitiske redegørelse, ministeren havde bebudet – den blev offentliggjort 11. maj.

Henrik Hvidesten, der er formand for IFFD (Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark), sagde om afvisningen til mediet Idrætsmonitor:

- Jeg er sikker på, at vi kunne have bidraget til en kulturpolitisk redegørelse, da faciliteterne spiller en væsentlig rolle for vores civilsamfund. Derfor er det ærgerligt, at vi ikke er inviteret til at komme med vores bidrag til selve redegørelsen, men vi vil naturligvis blande os i den debat, som redegørelsen danner grundlag for.

Minister har overtaget autopiloten

Det er en kendt sag, at Kulturministeriet kun har et par medarbejdere delvist afsat til idrætsområdet, og derfor også mangler eksakt viden om, hvad der foregår ude i virkeligheden.

Det har vi tidligere skrevet om i forbindelse med sektormøderne under corona.

Jakob Engel-Schmidt følger forgængerens sædvane gennem de sidste 50 år: Når det handler om idræt og sport, så spørges

DIF og DGI til råds.

Det er jo to store organisationer, som har deres egne dagsordener, og derfor næppe kan betragtes som uafhængige rådgivere.

I den første kulturpolitiske redegørelse i 25 år har ministeren derfor valgt at lade idrættens verden repræsentere af DIF, DGI og Idrættens Analyseinstitut, som hører under Kulturministeriet.

Og som Henrik Høj-Caspersen sagde til Idrætsmonitor:

- Kulturministeriet sætter jo bare autopiloten på, rækker ud efter telefonen og trykker de numre ind, man nu engang har tastet ind for år tilbage. Det giver ikke et samlet billede af den nuværende situation.

Ministeren vil ikke tale med pressen

Magasinet IDRÆT · KULTUR · FRITID har siden starten af året bedt om at få et interview med Jakob Engel-Schmidt – men det har han heller ikke tid til. Og ministeriet er holdt op med at svare på henvendelser – det er ellers noget Folketingets Ombudsmand flere gange har indskærpet at myndigheder har pligt til.

Idrætsmonitor har heller ikke kunnet få ministeren i tale direkte, da mediet gerne ville vide, hvordan de 58 bidragsydere er valgt og om han mener de tre fra idrætsområdet giver et bredt nok billede af området.

Han erklærer sig i et skriftligt svar »dybt taknemmelig« for de, der har bidraget og fortsætter:

»Men det er også vigtigt for mig at understrege, at hele pointen med redegørelsen for mig at se jo først starter nu; nemlig at få en bred debat med hele kulturlivet om fremtidens kulturpolitik, både de, der har sendt input til redegørelsen, og de, der ikke har.«

Visionerne består af én sætning!

Nu har vi så set redegørelsen. Og det bliver vist endog særdeles svært at bruge den til at tage dialogen op om fremtiden på idrætsområdet:

Knap to af de 44 sider handler om idræt, og det er en oprensning af kendte informationer om, hvor mange der dyrker idræt før og efter corona, hvilke idrætter der tiltrækker henholdsvis kvinder/piger og mænd/drenge, hvor mange der er medlem af DIF, DGI og Dansk Firmaidræt, og hvor mange penge, det offentlige bruger på området: 5,3 milliarder kroner i 2022, hvor kommunerne bidrager med de 4,3 milliarder, mens staten kommer med én milliard – heraf ryger cirka 2/3 til DGI, DIF og Dansk Firmaidræt.

Som oplæg til en visionær debat om fremtiden er der ikke megen inspiration at hente hos kulturministeren.

Faktisk rummer visionerne kun én sætning: »Tendenser: Danskernes idrætsvaner er under forandring, idet foreningsidrætten ikke som hidtil automatisk er den foretrukne arena.«

Kender du alle dine fordele i PFA?

Et stort fællesskab giver mange fordele, og som kunde i PFA har du flere fordele, end du måske lige forestiller dig. Du har adgang til lejeboliger, kollegier til dine børn, testamentservice og meget mere.

Læs mere på pfa.dk/flerefordele

PFA
Mere til dig

Tag en smutvej
- scan koden!

*Bestyrelsesmedlem Otto Skak og formand Keld Venø (siddende) fra DSI deltog i HI's generalforsamling:
- Nu skal vi i gang! siger Keld Venø og glæder sig til de mange nye muligheder, IKF skaber for idrætsfaciliteterne.*

HI og IKF får begge en skarpere profil

Brikkerne faldet på plads og opgavefordelingen klar

Tekst & foto Erling Madsen

Jeg får tit spørgsmålet: »Hvad skal vi med endnu en brancheforening?« - men det er faktisk én mindre, for vi slår HI's branchedel og DSI sammen, siger formanden for HI og IKF Henrik Høy-Caspersen.

Og nu er endnu flere brikker faldet på plads, så der tegner sig et klart billede af snitfladerne mellem HI og IKF:

- HI optager cpr-numre, IKF optager cvr-numre, siger formanden for begge.

Eller med andre ord: HI er blevet en ren fagforening, mens IKF er brancheforening for idrætsfaciliteter.

Det betyder eksempelvis, at Idrættens Branchedage og Green Sport Facility vil være aktiviteter under IKF, mens dette blad bliver en fællesaktivitet.

Der vil også være arrangementer, som tilbydes i samarbejde med leverandører. Et eksempel er temadagen 21. juni i Silkeborg, hvor kunstgræs er i fokus.

Flere kan deltage

- Med IKF betyder det, at vi ikke længere »kun« laver arrangementer for lederne: Nu er der åbent for at alle medarbejdere og bestyrelser kan deltage, pointerer Henrik Høy-Caspersen.

HI vil eksempelvis stå for overenskomstforhandling, uddannelse af ledere og lederrådgivning. Og som nævnt i artiklen om generalforsamlingen (side 16), så er der ikke blevet plads til HI's Videncenter i det nye set-up.

Nu skal vi i gang!

Det har taget tid at finde snitfladerne og arbejdsfaconen, men formanden for det nu nedlagt DSI, Keld Venø, ser også store fordele i IKF, som ikke mindst er et plus for alle medarbejdere i en idrætsfacilitet og ikke som før, hvor tilbuddene gik til henholdsvis ledere og bestyrelser:

- Nu skal vi i gang! erklærer han.

Og tilbage til artiklens start med én mindre brancheforening: Så er det nu

én meget stærke brancheforening med masser af udviklingsmuligheder, og ifølge Henrik Høy-Caspersen vil samarbejdet med Danske Svømmebade og IFFD fortsat blive vægtet højt – ikke mindst i forholdet til Kulturministeriet (se artiklen side 6-7), men i det hele tages skal der samarbejdes bredt med idrætsorganisationer, kommuner og myndigheder.

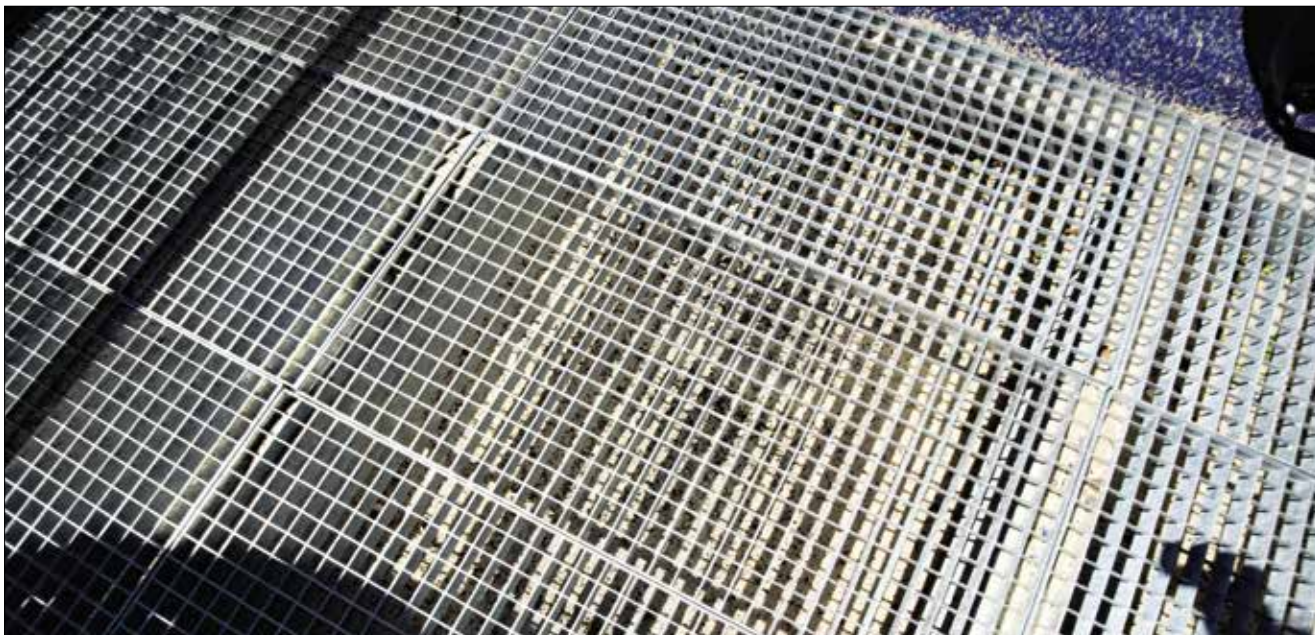
Har manglet et talerør

- Idrætsanlæggene spiller en stor rolle i dagligdagen og i den omstilling, der er i gang. Men faciliteterne har manglet et talerør – det er der nu, siger Henrik Høy-Caspersen.

HI og IKF vil fortsat have fælles sekretariat.

Det koster 1.995 kroner om året for et idrætsanlæg at være medlem af IKF – du kan melde anlægget ind på den nye hjemmeside, som IKF har fået:

<https://ikf-branche.dk>

En rist ved udgangen og bänder rundt om banen er effektive stopperer: EU siger der forsvinder 500 kilo gummigranulat om året per bane – forsøgene i Silkeborg viser, at tallet kan bringes ned til under fem kilo.

Rådgiver: dårligere fodboldbaner i vente

Ærgerligt, at EU ikke vil bruge de faktabaserede tal fra test- og udviklingsprojektet i Silkeborg

Tekst & foto Erling Madsen

Vi kommer til at få dårligere fodboldbaner i en længere periode. Sådan kommenterer projektchef Carsten Sigvert fra rådgivningsfirmaet WSP Danmark konsekvenserne af EU's forventede forbud mod gummigranulat.

Han kan nemlig ikke foreløbig se, at der er nogle brugbare alternativer til gummigranulat som indfyld – dét, der kommer nærmest, er kork. Men det er heller ikke uden problemer:

- Den dyre korkkvalitet findes der ikke meget af, og kork virker ikke optimalt i det nordiske klima, hvor der er en udfordring med fugt, som kan give svampesporer. Og det nedbrydes over tid til en slags mel, så der skal efterfyldes med store driftsomkostninger til følge.

Han føjer til, at man derfor ikke kan forvente, at der kan spilles med korkindfyld hele året, og ideen med kunstgræs er jo

netop at kunne spille hele året.

EU tror ikke på de danske fakta

Rådgiverne holder naturligvis øje med udviklingen, men selv om der er en overgangsperiode på otte år fra udgangen af i år, så har Carsten Sigvert ikke store forventninger til at det bliver muligt at finde et lige så godt alternativ i den periode.

Han ærgrer sig også over, at det projekt, som WSP Danmark deltager i Silkeborg for Silkeborg Kommune og DBU (bl.a. omtalt i nummer 4-22), ikke er indgået i EU-Kommissionens lovgivningsarbejde:

- EU har valgt at se bort fra tallene, som bl.a. den danske regering har lagt til grund for sit arbejde imod et forbud, siger han, og hentyder til, at EU har taget udgangspunkt i, at der forsvinder cirka 500 kilo gummigranulat fra hver bane per år, mens erfaringerne fra Silkeborg viser, at det er langt, langt mindre; nemlig under fem kilo, hvis man gør det rigtigt.

Hvis ikke det lykkes at finde et alternativ

til gummigranulat, så kan en løsning derfor være, at EU reviderer grundlaget og tager udgangspunkt i, at der forsvinder langt mindre end først antaget – og derfor atter tillader gummigranulat, men i forbindelse med foranstaltninger til at hindre spredning.

Jura og politik

Carsten Sigvert siger, at rent juridisk er det lovligt at anlægge en bane med gummigranulat dagen før forbuddet træder i kraft, og samtidig kan der købes lidt gummigranulat ind, så der er nok til at servicere banen i dens levetid.

Spørgsmålet er, hvad der i realiteten kommer til at ske i overgangsperioden:

- Lovgivning er en ting, men politik er noget andet. Jeg tænker der er nogle kommuner, som siger: »Det er lovligt, så dét bruger vi, for der er ikke noget alternativ«, men andre vil sige: »Når det bliver forbudt på et tidspunkt, så er det forbudt hos os nu«.

- EU har valgt at se bort fra tallene, som bl.a. den danske regering har lagt til grund for sit arbejde imod et forbud, siger rådgiver Carsten Sigvert, som mener, at vi nu kan vente dårligere kunstgræsbaner.

Lovende status fra forsøget i Silkeborg

Teknologisk Institut bekræfter, at barrierer og sluser er særdeles effektive

Forsøget i Silkeborg går ud på at teste forskellige former for barrierer rundt om kunstgræsbaner samt brugen af sluser. Og det to-årige forsøg, som slutter til vinter, viser, at det er minimalt, hvad der så forsvinder uden for banen.

- Vi taler om få kilo, der forsvinder på et år fra en bane, siger Carsten Sigvert.

Teknologisk Institut offentliggjorde 18. april en status for forsøget, hvor hovedpunkterne er:

- Med 60 cm barrierer rundt om kunstgræsbanen kan man stort set fjerne spredning af mikroplast til det omkringliggende miljø gennem hegnet. Der vil samlet set blive spredt under 1 kg/bane/år.
- Med ordentlige udgangspartier med riste vil spredningen via spillere til det omkringliggende miljø ligge under 1,5 kg/bane/år, hvis man antager, at det granulat, som spillerne tager med i skoene (ca. 3 kg/bane/år), bliver tømt i fx omklædningsrum eller i en entre og dermed ender med at blive sendt til forbrænding med det øvrige husholdningsaffald.
- Vedligeholdelsesudstyr i videst muligt omfang bør blive på kunstgræsbanen, men at den traktor, som trækker udstyret, efter en simpel rengøring kan forlade anlægget og på den måde sprede mindre end 0,4 kg/bane/år uden for kunstgræsbanen.
- Man på Silkeborgbanen ikke har fundet mikrogummi – dvs.

gummigranulat eller rester fra gummigranulat – i drænvandet.

- Man kan holde den samlede spredning af gummigranulat til det omkringliggende miljø på 2-3 kg/bane/år (0,2-0,3 g/m²/år), hvis man antager, at spillerne ikke tømmer granulatet fra deres fodboldstøvler ud i naturen.

IKF-seminar i Silkeborg 21. juni

IKF arrangerer et seminar onsdag 21. juni på Silkeborg Stadion, hvor Carsten Sigvert bl.a. vil fortælle om EU-forbuddet, kravene til kunstgræs og et nyt bæredygtighedsværktøj. Han vil også give en opdatering på bl.a. PFAS-forurening. Og Winther Sport vil fortælle, hvad leverandøreren kan tilbyde.

Der indgår en rundtur på anlægget og Anders Helledi fra Silkeborg Kommune fortæller om etableringen, brugen, vedligehold og de løbende undersøgelser af anlæggets miljøpåvirkning.

Målet med projektet er at skabe fodboldanlæg, der skal vise vejen for fremtidens miljøvenlige kunstgræsbaner, både i Danmark og resten af Europa.

HI & IKF har sendt invitation ud via nyhedsbrev i maj.

<https://silkeborgbanen.dk>

https://h-i.dk/wp-content/uploads/HI_04_sep_2022_web.pdf

Kunstgræsbaner - Jørgen Hegner mener gummigranulat er miljøvenligt, fordi alternativet er at brænde bildækkene af. (Foto: Erling Madsen).

Rådgiver: Synd og skam med et forbud

Med den viden, vi har i dag, kan gummigranulat godt bruges forsvarligt, mener ingeniør Jørgen Hegner

Af Erling Madsen

Jørgen Hegner, der er ingeniør og partner i rådgivningsfirmaet Dines Jørgensen & Co, mener ikke der er grund til at forbyde gummigranulat: - Silkeborgforsøgene viser, at det er forsvindende lidt, der kommer ud. Jeg er godt klar over fortidens synder, men med den viden, man har i dag, så er det synd og skam, at man kommer med et forbud.

Gummi er miljøvenligt

Jørgen Hegner peger også, at der ikke er godt alternativ til gummigranulat. Han nævner, at der er markedsført olivenkerner, men med et vandindhold på 20-25 % vil de fryse om vinteren, så banerne ikke kan bruges.

- Det vil være en udfordring for driftsfolkene at holde banerne frostfrie. Og når

spillerne rammer banen, så vil kunstgræsset, der skal stå op, lægge sig ned, så det slides hurtigere, fortæller han.

Sand er også hård ved kunststoffibrene, og kork er heller ikke særligt godt - hverken når der skal spilles på det og når det er udslidt, fordi det så ikke kan genanvendes. Så det er heller ikke bæredygtigt:

- Desuden skal det transporteres til Danmark på lastbiler fra Portugal og Spanien, så det er ikke særligt miljøvenligt. Og hvis alle lande i EU skal have kork, så vil der heller ikke være nok.

Jørgen Hegner peger også på det miljøvenlige i at bruge gummigranulat på inddæmmede baner:

- Det laves af bildæk, som genavnedes frem for at blive brændt af, hvor det udleder en masse CO₂ - så det er da cirkulærøkonomi, pointerer han. ■

Gummigranulat på inddæmmede baner er miljøvenligt: - Det laves af bildæk, som genavnedes frem for at blive brændt af, hvor det udleder en masse CO₂ - så det er da cirkulærøkonomi, pointerer Jørgen Hegner. (Foto: Dines Jørgensen & Co).

Forbud: Danmark både imod og for

Stemte ja til et forbud mod mikroplast – men forsøgte at få gummigranulat fritaget

Tekst & foto Erling Madsen

Lavede miljøminister Magnus Heunicke en kovending mellem fredag 21. april og onsdag 26. april i sagen om EU's forbud mod mikroplast; eksempelvis gummigranulat til kunstgræsbaner?

21. april talte han i Europaudvalget og fortalte, at han havde et flertal i Folketinget (minus Dansk Folkeparti, SF, Alternativet og Enhedslisten) med på, at Danmark gik imod forbuddet. Begrundelsen var, at der ikke fandtes en godt alternativ til gummigranulat som indfyld eller som det hedder i EU's benævnelse: polymerisk infill.

Men 26. april stemte Danmark sammen med de øvrige EU-lande for et forbud, da EU-Kommissionen havde møde i REACH-komiteén.

Men det er der ifølge Miljøministeriet ikke noget mærkeligt i: Danmark har hele tiden overordnet været med på et forbud mod mikroplast – men har arbejdet for, at gummigranulat til kunstgræsbaner skulle undtages.

Ministerens indlæg 21. april handlede om, at Danmark ønskede at få fjernet gummigranulat fra forbuddet, men ikke havde held til at samle et flertal.

Forbud giver ingen mening

Ministeren peger på, at flere lande havde ønsket en længere overgangsordning, og derfor blev de seks år som et kompromis ændret til otte år, ligesom det totale forbud blev ændret til, at varer, der er på lager eller i butikkerne, godt må sælges efter forbuddet er trådt i kraft.

Magnus Heunicke mener, at de to ekstra år må gøre det muligt for industrien at finde nye løsninger.

Til mediet Idrætsmonitor sagde han bag efter: - Danmark stemmer for forbuddet, fordi vi har mikroplast over alt i naturen. Og det er også i organismerne hos dyr og mennesker. Vi skal begrænse mikroplast alle de steder, vi kan.

Forbud giver ingen mening

Som vi skrev i sidste nummer har Magnus Heunicke tidligere argumenteret for en forsat tilladelse at gummigranulat med begrundelsen:

- Mange tusinde har fået glæde af kunstgræsbaner de senere år, og derfor bør de ikke forbydes, når man kan inddæmme 90 procent af udledningen med bander og riste.

Han anførte også, at den årlige udledning af gummigranulat i Danmark på 16.000 tons er i småtingsafdelingen sammenlignet med de 450.000 tons, der kommer fra bildæk på vejene.

Og det var også disse to argumenter han brugte på mødet i Europaudvalget i Folketinget fredag 21. april, hvor han slog fast, at det ikke giver mening at lave et forbud, der fører til ringere baner, når der findes relativ enkle metoder som bander og riste til at forhindre spredning i miljøet.

Det vil samtidig spare baneejerne for en masse omkostninger – og han korrigerer på mødet det tidligere anslåede omkostningsniveau fra 305 millioner kroner til 206 millioner kroner. ■

- Vi tager det med ro og ser på, hvad det handler om helt præcist, siger klubbudirektør Søren Kristensen fra FC Nordsjælland, som sammen med Silkeborg er eneste klub med kunstgræs på stadion.

Forbud gælder fra slutningen af 2031

24. april vedtog (EU) et forbud mod brug af mikroplast; herunder gummigranulat som indfyld i kunstgræsbaner, men også brug af mikroplast i kosmetik, medicinsk udstyr samt vaske- og rengøringsmidler.

Så er der tre måneder, hvor EU-Rådet og EU-Parlamentet kan gøre indsigelser. Normalt går de to organer ikke imod forslag fra EU-Kommissionen.

Kommer der ikke indsigelser, så vil forbuddet træde i kraft ultimo 2023 – og så vil der være en overgangsperiode på otte år, altså frem til ultimo 2031, hvorefter det er forbudt at markedsføre gummigranulat.

Så kan der lovligt anlægges en kunstgræsbane med gummigranulat dagen før forbuddet træder i kraft i 2023 og købe gummigranulat ind til de næste ti år, som er banens forventede levetid.

I Danmark er der ifølge facilitetsdatabasen.dk 397 kunstgræsbaner - og

flere er på vej. I Superligaen er det kun Silkeborg og FC Nordsjælland, som spiller kampe på kunstgræs.

Klubbudirektør Søren Kristensen fra FC Nordsjælland siger til Frederiksborg Amts Avis, at han håber forbuddet kun gælder gummigranulat fra bildæk, da klubben bruger kemisk fremstillet indfyld, som han siger ikke forsvinder i samme grad fra banen:

- Vi tager det med ro og ser på, hvad det handler om helt præcist, siger han.

Søren Kristensen siger at et alternativ er hybridbane, men det vil dels kræve en omlægning af kampbanen, dels kræve flere træningsbaner. Og så sætter han sig lid til, at der udvikles brugbare indfyld-alternativer.

Lyt til debatten i Europaudvalget i Folketinget 21. april – ryk 1 time 11 minutter ind i mødet:

<https://www.ft.dk/aktuelt/webtv/video/20222/euu/td.1916514.aspx#>

LANDET RUNDT

GERLEV: PRIS FOR AT UDFORDRE VANETÆNKNING

Gennem 45 år har Gerlev Idrætshøjskole ved Slagelse uddelt Gerlev-prisen. Og 2023-udgaven går til Henrik H. Brandt, IdrætsPlatformen Danmark:

- Henrik Brandt får Gerlev-prisen for sin årelange udfordring af vanetænkningen i dansk idræt, hvor han stædigt har forsøgt at bringe fakta og evidens ind som erstatning for mytologi og mavefornemmelser i udfordringen af dansk idrætspolitik, siger Stanis Elsborg, senioranalytiker i Play the Game og medlem af Gerlev-priskomiteen.

Han føjer til, at prismodtageren også har »evnen til med stor energi at pege på nye løsninger, der kan styrke idrætsdeltagelse og -glæde i Danmark ved at skabe rum og rammer for nye entreprenører, blandt andet som initiativtager og drivkraften bag IdrætsPlatformen«.

Medlem af priskomiteen Julie Hauge, Henrik Brandt, forstander på Gerlev Idrætshøjskole Frederik Ullerup og medlem af priskomiteen Stanis Elsborg. (Pressefoto).

RUDERSDAL: BORTVISER TO LEDENDE MEDARBEJDERE

Rudersdal Kommune i Nordsjælland har bortvist to ledende medarbejdere med en mistanke om ulovlig favorisering og berigelse, skriver kommunen i en pressemeddelelse.

De er meldt til politiet med en mistanke om, at de har modtaget gaver af en rådgiver, har lavet aftaler uden udbud i forbindelse med renovering og indgået aftaler, som favoriserer bestemte virksomheder.

Rundforbi Svømmehal og Trørødskolens Svømmehal skulle renoveres for 21 millioner kroner - og de kan heller ikke miljøgodkendes, fordi der mangler dokumentation. Kommunen mener desuden at der er fejl og mangler, som det vil koste yderligere fem millioner kroner at udbede.

Kommunen holder slutbetalingerne tilbage, og derfor har rådgiveren, som også har valgt underleverandører, udtaget stævning mod kommune samt truet med endnu en retssag om injurier og bagvaskelse.

Vi tager slæbet for sporten..!

YTZEN

SPORTSLAKERING

LÅK
GARANTI
5 ÅR

Mange års erfaring

- er Deres garanti for håndværksmæssigt, korrekt udført arbejde.

Vi er problemløsere

Har De et gulvproblem? Spørg os - vi løser alle opgaver.

Vi kommer overalt

Vi er altid parate! Intet er for stort - intet er for småt!

Reparation

- defekte parketstave, bøsninger og beslag m.m. udskiftes eller repareres.

Tlf.: 75 15 79 00

sportslakering@ytzen.dk

www.ytzen.gulvservice.dk

SPORTSGULVE • AFSLIBNING OG LAKERING • OPSTREGNING AF BANER

Der lyttes til HI's generalforsamling – nu får alle medlemmer en chance for at høre mere om overenskomstforhandlingerne OK24, når juridisk konsulent Joy Amandus Andersen kommer på rundtur.

OK24: Pensionen fortsat vigtigst

Tryghedspuljen og Kompetencefonden skal videreføres er to andre krav fra HI til overenskomstforhandlingerne

Tekst & foto Erling Madsen

Pensionens størrelse er fortsat et af de vigtigste punkter for HI i den kommende overenskomst, OK24.

Det slog HI's juridiske konsulent Joy Amandus Andersen fast på seminaret for FU og områdelederne dagen før HI's generalforsamling.

- Vi vil have pensionsprocenten forhøjet ved forhandlingerne, fordi det er dét, der gavner flest medlemmer. Vi vil også have Tryghedspuljen og Kompetencefonden videreført, siger Joy Amandus Andersen.

Her er de øvrige krav

Tryghedspuljen bruges til offentligt ansatte, som fyres på grund af besparelser, kan få efteruddannelse, coaching etc. Og Kompetencepuljen bruges til efteruddannelse.

HI lægger også vægt på at sikre reallønnen via lønstigninger og at reguleringsordningen, som binder kommunale/overenskomstansatte og privatansatte sammen, skal fortsætte.

Endvidere skal der udvikles og tilbydes lederuddannelse i forebyggelse og håndtering af psykisk arbejdsmiljø.

- En tillidsrepræsentant skal også have indsigt i virksomhedens økonomi for at kunne styrke de lokale lønforhandlinger, siger Joy Amandus Andersen.

HI har en fællesoverenskomst med tre andre fagforeninger: Maskinmestrenes Forening, KLF (Kort- og Landmålingsteknikernes Forening) og DSL (Danske Skov- og Landskabsarkitekter).

Overenskomsten omfatter medarbejdere i bestemte funktioner; typisk assisterende halinspektører, halinspektører og idrætsinspektører men andre titler kan også være omfattet.

Flere sager

Joy Amandus Andersen kom også ind på det øvrige arbejde, som relaterer sig til overenskomster, og fortalte, at der p.t. er en sag med en medarbejder som siden ansættelsen for mange år siden selv har betalt en del af sin pension. Selv om det ifølge overenskomsten er arbejdsgiveren, som skal betale 100 %. Så det er rigtig mange penge, der er fejlagtigt, er betalt af medarbejderen:

- Derfor er det vigtigt at understrege, at det er en god idé at sende kontrakten til

HI *inden* du underskriver den, siger Joy Amandus Andersen.

Der kører også en sag med en medarbejder, som blev tilbudt et nyt job på ringere vilkår, og da medarbejderen sagde nej tak førte det til en fyring:

- Man skal aldrig uden videre acceptere et nyt job på ringere vilkår. Derfor er det også i disse sager vigtigt at få HI med ind over. ■

Køreplanen for OK24

Maj: Drøftelse af HI's krav.

Maj-oktober: Koordinering og fastlæggelse af krav.

Oktober-december: Koordinering med de øvrige parter, der er fællesoverenskomst med. Frist for indsendelse af krav på det kommunale område er 24. oktober.

December-februar: Udveksling af krav og overenskomstforhandlinger.

Foråret 2024: Forhandlingsresultat skal godkendes af HI's forretningsudvalg.

Formand Henrik Høy-Caspersen i snak med dirigent Willy Rasmussen. Formanden kom bl.a. ind på, at lokalerne i Solrød skal sælges.

Generalforsamling: 19 fremmødte klarede det på én time

Bestyrelsen gennemgik 12 aktuelle nedslagspunkter

Tekst & foto Erling Madsen

19 stemmeberettigede og én time – så var HI's generalforsamling overstået tirsdag 9. maj i SG Huset i Svendborg.

Beretningen var sendt ud på forhånd, så formand Henrik Høy-Caspersen havde valgt at give en opdatering på 12 aktuelle nedslagspunkter:

1. Coronarestriktionerne er udfaset
2. Energikrise og inflation
3. En uvillig kulturminister
4. Green Sport Facility i massiv vækst

5. Brancheforeningen IKF
6. Fortsat fald i medlemstallet
7. Økonomien i balance
8. Stærk faglig support til dem, der behøver
9. Lukning af HI's Videncenter
10. Salg af lokalerne i Solrød
11. HI's regionale Områder er udfordret
12. Idrættens Branchedage.

Videncentret lagt i graven

Flere af de 12 punkter behandles i selvstændige artikler i dette nummer.

Et enkelt punkt gav anledning til debat, idet Leif Andersen, som har stået for råd-

givningen i HI's Videncenter, ikke var enig i beslutningen om at lukke tilbuddet:

- Jeg skal da love for, at anlæggene rundt om i Danmark har brug for rådgivning. Det synes jeg lige, jeg ville sige inden I lægger Videncentret i mølposen, sagde han bl.a.

Henrik Høy-Caspersen svarede, at der var enighed i FU om at stoppe: dels var det en underskudsforretning, dels var det svært at se, hvordan det skulle passe ind i IKF's struktur nu, hvor HI bliver ren fagforening og branchedelen overgår til IKF. Derfor er Videncentret lagt i graven.

Erik Jacobsen, Hørsholm, i snak med formanden for Seniorudvalget John Sørensen, Nyborg. I baggrunden Leif Andersen, der var stærkt utilfreds med nedlæggelsen af HI's Videntcenter.

Næstformand Jørn Juul (genvalgt), dirigent Willy Rasmussen, formand Henrik Høy-Caspersen, Morten Ahlefeldt Hansen (genvalgt), Claus Larsen og Brian G. Larsen.

Sælger sekretariatets lokaler

Efter flere år med underskud har det lange seje træk ført til et 0-resultat i år, og der er forventning om en ekstraordinær indtægt i dette år, idet sekretariatets lokaler i Solrød syd for København er sat til salg.

Det er fælles sekretariat for HI, IKF, Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed, Dansk Formands Forening, Ikf og Det Offentlige Beredskabs Landsforbund:

- Der er ikke længere brug for at holde så mange fysiske møder og medarbejderne arbejder hjemmefra og rejser rundt i landet. Så de 175 m² står tomme en stor del af tiden, siger formanden.

Planen er derfor at rykke ind i et mindre og billigere kontorhotel, når lokalerne i Solrød er solgt.

Ellers konstaterede formanden, at kontingentet er sat op med 50 kroner i kvartalet, og der arbejdes fortsat med at

rekruttere flere medlemmer, da der har været en tendens til at frafaldet skyldes pensionering eller skift til andre brancher.

Samt at dette blad fortsat er et stort aktiv – og bliver endnu vigtigere i fremtiden med IKF. Men det kunne også konstateres, at annoncørerne havde udvist en vis tilbageholdenhed det sidste par år.

Områderne koordinerer

Formanden bemærkede, at det fortsat diskuteres i FU om områderne skal styrkes eller nedlægges uden der er enighed, samt at nogle kører godt, andre mindre godt. De fem områdeledere kunne alle melde om få møder og beskedent fremmøde.

Der var derfor stemning for yderligere at arbejde på at koordinere møderne, og da Claus Larsen fra Område 1 København, Nordsjælland og Bornholm fortalte, at der var planlagt et møde, hvor HI's juridiske

konsulent Joy Amadeus Andersen skulle fortælle om de kommende overenskomstforhandlinger, var der enighed om, at OK24 bør være et emne, alle områder skal tilbyde.

Henrik Høy-Caspersen lovede, at fremtiden for områderne fortsat vil have høj prioritet.

Stemmesedlerne gemmes

Næstformand Jørn Juul, Horsens, blev genvalgt og det samme gjorde områdeleder Morten Ahlefeldt Hansen, Nakskov, og formanden for Seniorudvalget, John Sørensen, Nyborg, træder ind i hovedbestyrelsen.

Regnskab og budget blev godkendt og der var ingen forslag, så de 19 stemmeberetigede fik ikke brug for stemmesedlerne. ■

De løber forbi – men hvordan får idrætsfaciliteterne de mange selvorganiserede til at løbe inden om faciliteten?

Den ændrede virkelighed

Howdan servicerer idrætsfaciliteterne det stigende antal selvorganiserede? Folkeoplysningsloven står i vejen og idrætsorganisationerne mener fortsat at vejen frem er medlemskab af en forening

Tekst & foto Erling Madsen

Forening contra facilitet var overskriften på HI's seminar dagen før generalforsamlingen. Og HI's formand Henrik Høy-Caspersen indledte således:

- Folk bliver mere selvorganiserede – og det bliver de ved med. Det stiller krav til faciliteterne: Vi er nødt til at se ind i en trend og på, hvordan vi servicerer dem. Hvordan får vi folk ind i vores idrætsanlæg?

Og dermed pointerede han, at den traditionelle fødekæde med at foreningerne skaffer medlemmerne til aktiviteterne, ikke længere er nok.

Folkeoplysningsloven er godt nok »en modstander«, fordi den er baseret på en tid, der ikke har været der længe: det er en organisationsform, som ikke nødvendigvis skaber aktivitet.

Og når man hører DIF og DGI snakke om udvikling, handler det ifølge Henrik Høy-Ca-

persen altid om, hvor de kan skaffe flere medlemmer til foreningerne.

Det er helt fair, at organisationerne ser sådan på det – men ude i virkeligheden, i idrætsfaciliteterne, er ledere og bestyrelser nødt til at forholde sig til den ændre virkelighed.

Det er ikke et enten-eller, men et både-og.

Dilemma med tomgangstimer

Claus Larsen fra Jyllinge og leder af Område 1, Storkøbenhavn, Nordsjælland og Bornholm, pegede også på, at idrætsanlæggene skal tage fat:

- Vi skal selv tage initiativet, for der er mange tomgangstimer, som eksempelvis skolen ikke bruger, sagde han og tilføjede, at det godt nok ikke altid er populært hos skoler og foreninger, hvis idrætsfaciliteten »blander sig« i de tildelte timer.

Man kan vel også godt konkludere, at hvis en skole eller en forening får timerne gratis,

så har de ingen værdi, mens en betaling omvendt skaber et ejerskab. Derfor kan forståelse for, at nogle tomme timer måske kan udnyttes af andre, være svær at mobilisere.

Claus Larsen nævnte, at eksempelvis pickleball er meget populært, men ingen »ejer« idrætten, som ikke har et selvstændigt forbund: Det er derfor en aktivitet, som nemt kan tages op uden konflikter.

Sundhedsindsats og efteruddannelse

Henrik H. Brandt fra IdrætsPlatformen Danmark var hyret til at komme med et oplæg, om han konstaterede, at fysisk inaktivitet er den største dræber efter rygning. Derfor giver det mening, hvis idrætsfaciliteterne taget fat i aktiviteter, der styrker sundheden. Og han føjede til, at det også mange gange vil være nemmere at få penge til ældre- og sundhedsområdet end idrætsområdet.

- I virkeligheden er der ikke tale om »at gå i krig« med foreningerne. Der er snarere tale om en genfortælling af intentionerne bag

- Vi skal selv tage initiativet, for der er mange tomgangstimer, som eksempelvis skolen ikke bruger, sagde han og tilføjede, at det godt nok ikke altid er populært hos skoler og foreninger, hvis idrætsfaciliteten »blander sig« i de tildelte timer.

Kim Kupetz fra Sæby pegede på, at bestyrelsen også spiller en vigtig rolle:
- Vi har en meget aktiv bestyrelse og det er bestyrelse, hvor vi har arbejdet med på at få kompetencer ind. Om de tomme timer, sagde han, at det selvejende Sæby Svømmebad har fundet en løsning: - Prisdifferentiering!

folkeoplysningsloven, bemærkede han.

Henrik H. Brandt pegede også på, at en forudsætning for at skabe flere aktiviteter også kan være, at der fokuseres på efteruddannelse – og sammenligner man idrætsfaciliteter med skoler og plejecentre, så er der de to andre steder meget større tradition for efteruddannelse.

- Vi står over for en kæmpe omstillingsopgave, sagde han.

Det handler også om at se på, hvordan interesserede bydes velkommen: - Hvor skal man gå ind i jeres facilitet? Må man? Tør man?

Fokuser på udvikling

Henrik H. Brandt henviste også til, at på Idrætsmødet i maj i Aalborg var det tydeligt, at idrætsfaciliteterne nu har fået en meget mere central rolle – og han glædede sig over stiftelsen af IKF.

Men det betyder også, at idrætsfaciliteterne skal tage teten, være opsøgende og i høj

grad fokusere på udvikling af tilbuddene – og det kan sagtens gøres på andre måder, så det ikke er en konkurrence med foreningerne.

Kommunen kræver initiativ

Morten Ahlefeldt Hansen fra Nakskov og medlem af HI's forretningsudvalg, fortalte, at han som selvejende institution var nødt til at sætte ting i gang, der gav penge og det var også et krav fra kommunen:

- På ti år er vi gået fra ti til 30 vandaktiviteter. Vi laver et stort fodboldstævne 2. juledag, vi har overtaget caféen, så den har åbent flere dage og i længere tid, og vi laver loppe- og tøjmarkeder og tøjmarkeder, nævnte han som eksempler.

Bestyrelserne vigtige

Kim Kupetz fra Sæby pegede på, at bestyrelsen også spiller en vigtig rolle:

- Vi har en meget aktiv bestyrelse og det er bestyrelse, hvor vi har arbejdet med på at få kompetencer ind.

Og om de tomme timer, sagde han, at det selvejende Sæby Svømmebad har fundet en løsning: - Prisdifferentiering! Vores primetime er tre gange så dyr – det spreder det over dagen.

Knap så optimistiske toner lød fra lederen af Område 3 Fyn, Sydjylland og Sønderjylland, Brian G. Larsen fra Vamdrup:

- Jeg tror ikke på, at vi kan gøre det ved åben hal eller tøjmarkeder: Der skal penge til dét hér område. Vi har prøvet alt, men vi kan bare ikke få penge i det.

Temadag med politikere

Henrik Høj-Caspersen konkluderede til sidste, at der ikke er nogen nem løsning, da det er mange ting, der spiller ind – men også at der er behov for både af understøttede foreningerne og sætte nye aktiviteter i gang; ikke mindst i selvejende haller.

- Det kunne være spændende at lave en temadag med deltagelse af politikere, konkluderede han. ■

*Den enkelte politimand eller livredder kan gøre meget for at mindske problemerne:
- Skab plads til at lytte til dem, der ikke har magt, lyder tidligere politiinspektør Peter Thaysens råd.*

Seminaret åbnede med en beklagelse

- Egentlig er det bedrøveligt, at vi skal samles om sådan noget! konstaterede Keld Venø, da han bød velkommen til IKF-seminaret om konflikthåndtering

Tekst & foto Erling Madsen

Det er sjældent at åbne et seminar med en beklagelse: - Egentlig er det bedrøveligt, at vi skal samles om sådan noget! konstaterede Keld Venø fra IKF's bestyrelse, da han 24. maj bød velkommen til seminar i Slotssøbadet i Kolding.

Overskriften var nemlig »Hvordan håndterer vi uroskabende ungegrupperinger?« - og 60 fra især svømmebade i hele landet havde meldt sig.

Baggrunden er, at der i medierne har

været flere omtaler af episoder i svømmebade med grupper af unge af anden etnisk oprindelse som urostiftere.

Men seminaret viste også, at det ikke kun er unge af anden etnisk oprindelse, som giver problemer. Det gælder også unge etniske danskere og ældre danskere.

Samtidig er det i forhold til de mange gæster i landets svømmebade et meget lille problem i antal. Men det er noget som skaber utryghed for andre gæster og ubehag for medarbejderne.

Flere indlægsholdere pegede på, at løsningen er dialog - både med den enkelte og

med familien - og at medarbejderne lærer konflikthåndtering. Det optrapper konflikten at tilkalde politiet - som i øvrigt ofte slet ikke har tid til at komme.

Vagter ansat i Randers

Ét af de omtalte steder er Water & Wellness i Randers, som han ansat uniformerede vagter - som også giver en hånd med når der eksempelvis skal svabres gulve - fordi en større gruppering gang på gang skabte uro.

Direktør og medejer Michael Stensgaard ærgres sig over at skulle bruge relativ man-

»Dialog med de unge og deres familier er vigtig« SSP-medarbejderen

»Team Tryghed kender familierne og tager dialogen« Idrætschefen

»Skab plads til at lytte til dem, der ikke har magt« Politimanden

»Følg en livredder og få respekt for jobbet« Bademesteren

ge penge på vagter; penge, der kunne være brugt til at gøre stedet endnu bedre. Men det er et dilemma:

- Hvis vi ikke gjorde det, ville vi miste mange af vores gæster, fordi de enten er utrygge ved at være hos os eller fordi de ikke kunne få den afslapning, de kom efter i vores wellness-område, siger han i en pressemeddelelse.

Tidligere har politiet måtte eskortere uromagerne ud, og de har fået karantæne – men er ifølge direktøren mødt op med lånt sygesikringskort næste gang.

Siden vagterne blev hyret, har billedet ændret sig: - Når der har været optræk til uro, har vagterne håndteret det ualmindelig fint. Medarbejderne er lykkelige for tiltaget og er nu trygge ved at gå på arbejde – og gæsterne har igen en god oplevelse, når de er hos os, siger Michael Stensgaard.

Odense Kommune med fire tiltag

Chefen for Fritid og Folkeoplysning i Odense Kommune, Rune Bille, har haft problemer med unge og ældre af anden etnisk oprindelse primært i et svømmebad og en ishal. En enkelt gang måtte der seks betjente og to politihunde til at få fjernet uromagerne og en livredder oplevede efterfølgende at blive passet op på gaden af en gruppe, som truede med at slå livredderen ihjel.

Rune Bille konstaterede også, at medarbejderne ikke var klædt på til at håndtere denne slags konflikter, som er der omkring 40 af om året i Odense Kommune. Kommunen har et kriseberedskab som træder til – men først når det er sket.

Odense Kommune har derfor gjort fire ting, som har minimeret problemerne:

- Sendt medarbejdere på konflikthåndteringskursus
- Har uddannet egne konflikthåndteringsinstruktører

- Fået et tættere samarbejde med SSP og politiet

- Entreret med Team Tryghed.

Og i hverdagen håndteres optræk eksempelvis ved, at én livredder tager kontakt til uromageren, mens kolleger stiller sig bag:

- Det er helt simpelt – men det virker. Vi skal jo ikke passe på dem, der laver uro, men på alle de andre, bemærker Rune Bille.

Team Tryghed er et firma, som kommunen har hjulpet nogle unge af anden etnisk oprindelse med at starte. De kender de cirka 50 uromagere og deres 25-30 familier og kan derfor tage dialogen. De har fået samme uddannelse som SSP-medarbejdere og deres timer betales af kommunen.

Statistikken viser, at uromagerne især er til stede mellem klokken 14 og 18 i svømmebadet og så fredag aften, når der er nogle specielle arrangementer i ishallen. Derfor vil SSP og Team Tryghed typisk være der på disse tidspunkter, men i øvrigt ellers efter aftale.

Når kommunen har valgt at have egne instruktører, er det for at spare penge til kurser og for at de løbende og fleksibelt kan arrangere korte kurser for kollegerne, som derfor opdateres.

Rune Billes erfaring er, at det koster penge, det tager tid at få indført, men det duer ikke at gøre det halvt. Og samtidig giver det eksempelvis livredderne mulighed for at koncentrere sig om dét, de er der for.

Rune Billes erfaring er, at det er både etniske danskere og mennesker af anden etnisk oprindelse – og i alle aldre – som har problemer med at tale pænt til medarbejderne og rette sig efter anvisningerne.

Følg livredderen og få respekt

SlotssøBadet har også haft problemer med unge af anden etnisk oprindelse; typisk

fra 10 til 18 år. Eksempelvis har de været støjende og råbende i den udendørs sauna til 40 personer og til stilleaftener, så andre gæster skræmmes væk, ligesom flere kvinder ifølge overbademester Lotte Pedersen har følt sig overbegloet.

Svømmebadet giver typisk uromagere en tidsbestemt karantæne ud fra den opfattelse, at det virker bedre end en tidsbestemt. Men Lotte Pedersen fik også en anden idé, som udføres i samarbejde med SSP og forældrene:

- Nogle af ballademagerne får en trøje på og følger en livredder en halv dag ad gangen: Så går de rundt med os og ser, hvad vi laver. Så får de en hel anden opfattelse.

Lotte Pedersen føjer til, at flere af dem efterfølgende dels har respekt for livredderne, dels siger noget til andre børn og unge, som ikke taler pænt til livredderne.

Hun understreger, at der er ganske få ubehagelige gæster i forhold til de årlige 450.000 besøgende, men det skaber utryghed for medarbejdere og gæster og skræmmer gæster væk.

SSP:

Vi skal investere i de unge i fredstid

Fra Kolding Kommune deltog de tre SSP-medarbejdere, som er ansat i Socialforvaltningen. Og erfaringen fra Zakaria Zuber, Jeanette Lundfald og Susanne Frahm er, at dialogen både med de unge og deres familier er essentiel:

- Vi skal investere i de unge i fredstid, så vi kan hjælpe dem, hvis det går galt, konkluderede Susanne Frahm. Derfor arbejder hun og kollegerne meget på at kende de unge og være i løbende dialog med dem.

Hun sagde også, at det er en dårlig kombination, at mange forældre er usikre og har svært ved at sætte grænser samtidig med at de unge er blevet mere grænsesøgende: de prøver af, taler grimt til hin-

KONFLIKTHÅNDBTERING

- Nogle af ballademagerne får en trøje på og følger en livredder en halv dag ad gangen: Så går de rundt med os og ser, hvad vi laver. Så får de en hel anden opfattelse, siger overbademester Lotte Pedersen.

I Odense Kommune håndteres optræk til uro ved at én livredder tager kontakt til uromageren, mens kolleger stiller sig bag: - Det er helt simpelt – men det virker. Vi skal jo ikke passe på dem, der laver uro, men på alle de andre, bemærker Rune Bille.

- Vi skal investere i de unge i fredstid, så vi kan hjælpe dem, hvis det går galt, konkluderede SSP-medarbejder Susanne Frahm. Derfor arbejder hun og kollegerne meget på at kende de unge og være i løbende dialog med dem.

54 primært fra svømmebade fik masser af tips til, hvordan de hjemme kan gøre en indsats for at minimere konflikter.

anden og til fremmede. Og for at de unge skal ændre sig, så kræver det at de voksne ændrer sig. Derfor arbejdes der meget med dialog med familierne – og Susanne Frahm har nu kendt mange familier i tre generationer og Zakaria Zuber bor selv i et af de ghetto-områder i Kolding Kommune.

Dét, at de kender de unge og deres familier, gør, at de bare ved deres tilstedeværelse kan lægge en dæmper på gemytterne og også ved, hvem de skal tage fat i.

Desuden samarbejdes med bl.a. Natteravnene, vagterne i Kolding Storcenter, idrætsfaciliteter, samt boligsociale medarbejdere og ejendomsfunktionærer.

Kulturforskæl:

fra håndens magt til dialogens magt

Tidligere politiinspektør og nuværende formand for Kolding Svømmeklub, Peter Thaysen, har i begge funktioner mødt unge, typisk af anden etnisk oprindelse, som har problemer med at opføre sig ordentligt.

Og han mener, at noget bunder i en anden kultur, hvor de hjemme får kontant afregning, mens det danske samfund flere gange siger fy inden det får konsekvenser:

- Det er fra håndens magt til dialogens magt, bemærker han.

Han har bl.a. arbejdet med bander og med unge i Vollsmose i Odense, og fælles er, at dét, at optræde i en gruppe, giver en styrke. Hans erfaring er også, at den bedste løsning er dialog: Giv hånd og spørg til personen. Når man kender hinanden, er det også svært at være grov.

Peter Thaysen peger også på, at det er vigtigt at kende familierne og vide, hvem der er der styrer den enkelte familie, så man ved, hvem man skal tage fat i når der er problemer.

Hans erfaring er også, at konflikter har mange ansigter og typisk opstår, når to ikke har samme opfattelse af, hvad der siges og sker. Og hans erfaring er, at ikke alle konflikter kan løses.

Men den enkelte politimand eller livredder kan gøre meget for at mindske problemerne:

- Skab plads til at lytte til dem, der ikke har magt, lyder hans råd.

IKF tilbyder kursus i konflikthåndtering

HI – og nu IKF – har faktisk i flere år haft

fokus på konflikthåndtering. Vi har her i bladet fortalt om nogle af de kommuner, som har brugt de kompetencegodkendte konflikthåndteringskurser, som udbydes i samarbejde med SECCON.

Kurset skræddersyes til den enkelte facilitet, og SECCON medvirkede også på seminaret i Kolding.

En vigtig ting, når det gælder om at tage konflikten i opløbet, er 3x20 reglen: »Efter de første 20 sekunder, de første 20 skridt og de første 20 ord er du bedømt«.

Det handler således i høj grad om dit kropssprog, når du tager kontakt til en uromager. Kurset giver derfor bl.a. også en stribe gode råd til valg af ord.

Kursets fire moduler er bygget op med bl.a. stresshåndtering, konflikthåndtering, kulturforståelse og eksponering i pressen inklusive konflikthåndtering i praksis, hvor skuespillere medvirker for at gøre øvelserne realistisk.

Kurset gør medarbejderne mentalt rustet til at håndtere konflikter før, under og efter hændelsen. ■

Læs mere om kurset: <https://seccon.dk/kurser/konflikthandteringskursus/>

Lovgivningen støtter primært foreninger via drifts- og lokaletilskud: »Det betyder, at det for mange faciliteter koster på bundlinjen at lave aktiviteter for borgere, der ikke deltager via skoler og foreninger, og det kommer i den sidste ende til at underminere de politiske målsætninger om at give andre brugere bedre adgang til faciliteterne.«, skriver Peter Forsberg.

Kommunerne mangler en strategi for idrætsfaciliteter

Det vil bl.a. give højere udnyttelse og give bedre grundlag for prioritering, udvikling og nybyggeri, mener Peter Forsberg

Tekst & foto Erling Madsen

Kun få kommuner har en strategi for deres idrætsfaciliteter. En strategi giver en højere udnyttelse af faciliteterne. Og man kan ikke bygge sig til en højere idrætsdeltagelse.

Det er tre konklusioner, som senioranalytiker Peter Forsberg fra Idrættens Analyseinstitut, Idan, lancerede i et debatindlæg i mediet Idrætsmonitor i maj.

Han baserer det på en ny optælling fra Idan.

Peter Forsberg undrer sig over, at så få kommuner har en strategi, når nu cirka 70 % af kommunernes økonomi på idrætsområdet er bundet i drift og etablering af idrætsfaciliteter.

Lovgivning i vejen

De nye tal viser, at af landets 98 kommuner har 11 kommuner en facilitetsstrategi, som giver en klar retning for arbejdet med idrætsfaciliteter.

Yderligere 13 kommuner har en strategi, som »giver en vis strategisk retning«, mens 70 kommuner har en meget begrænset eller ingen strategisk retning. Og fire kommuner har hverken politik eller strategi.

Peter Forsberg henviser til, at SDU's og Idans rapport »Fremtidens Idrætsfaciliteter« fra 2019 anbefalede kommunerne at lægge

en strategi, som kan give en retning og et grundlag for prioriteringer.

Af rapporten fremgik, at når der er en politik for idrætsfaciliteter, så udnyttes hallerne også i højere grad.

»Videre viste analyserne, at målsætninger om at udvikle faciliteterne mod nye målgrupper i praksis omsættes til et ensidigt fokus på foreninger, hvis det ikke følges op med konkrete handlingsanvisninger.«, skriver Peter Forsberg i Idrætsmonitor.

Han skriver også, at det er lovgivningen, som står i vejen:

Mange kommuner vil gerne åbne faciliteterne for mange borgergrupper – men drifts- og lokaletilskud er overvejende bundet op på forenings- og skolebrug:

»Det betyder, at det for mange faciliteter koster på bundlinjen at lave aktiviteter for borgere, der ikke deltager via skoler og foreninger, og det kommer i den sidste ende til at underminere de politiske målsætninger om at give andre brugere bedre adgang til faciliteterne.«

Man kan ikke bygge sig til deltagelse

Peter Forsberg nævner Rudersdal og Holstebro som to kommuner med facilitetsstrategier. Borgerne i Rudersdal er nogle af de mest idrætsaktive i landet, mens borgerne i Holstebro hører til den mindre aktive del.

Omvendt er facilitetsdækningen vidt forskellig ifølge Idans Facilitetsindeks, når der måles på hvor mange borgere der er per idrætsfacilitet: Holstebro er i top, mens Rudersdal er i bund:

»Forskellene mellem Rudersdal og Holstebro illustrerer pointen om, at man ikke kan bygge sig til en højere idrætsdeltagelse«, konkluderer Peter Forsberg.

Tænk ud over kommunegrænsen

Peter Forsbergs råd er, at der bl.a. skal bruges kræfter på at udvikle strategier i samarbejde med forskellige målgrupper og aktører, der skal også kigges på behov for og udvikling af faciliteter: ikke bare i kommunen, men også i forhold til hvad nabokommunerne har.

Data og fakta er også vigtige elementer og Peter Forsberg nævner aktivitetsregistrering i idrætsfaciliteter som én af måderne at skaffe fakta på – og disse data kan bruges til meget mere end »blot« at registrere om foreningerne udnytter de bookedede tider:

»Den begrænsede brug illustrerer, at for få beslutninger træffes på baggrund af fakta, men i stedet ud fra vaner og traditioner.«

Peter Forsberg mener derfor, at der er brug for, at kommunerne får medarbejdere med kompetence til at arbejde med data, så strategien bliver faktabaseret. ■

IDRÆTSFACILITETER

De bløde sæder bliver der nu flere af: Helt nøjagtig 480, så Aalborg Håndbold kan lukke 5.500 ind.

- Når man er aalborgenser, idrætsmand og interesseret i ledelse, så var det drømmestillingen for mig, fortæller Søren Ørgaard om årsagen til, at han startede i jobbet 2. januar. Her står han i Gigantiums Sparekassen Danmark Arena, som får plads til 5.500 tilskuere til Aalborg Håndbolds kampe.

Chef for hele Aalborg

- Drømmejobbet, kalder Søren Ørgaard jobbet som leder af Aalborg Idrætspark med 280 medarbejdere, et hav af idrætsfaciliteter i alle størrelser og et budget på 35 millioner kroner

Tekst & foto Erling Madsen

Grundarealet på chefens kontoret er ikke voldsomt – til gengæld er der fem-seks meter op til metalloftet og vinduerne i siden og de tre betonrå vægge suppleres med en fjerde, hvor beton og dør er malet hvidt.

Specielt og stort. Som resten af bygningen, der da også har fået navnet Gigantium. Og det er i hvert fald gigantiske mængder beton, der er gået til Danmarks største indendørs idrætsanlæg på i alt 42.000 m².

Til gengæld er underskriften på Søren Ørgaards mail beskeden: Chef.

Men bag den beskedne titel gemmer sig, at han er chef for de kommunale idrætsanlæg i Aalborg Kommune med 280 på lønninglisten, hvoraf omkring 70 er fastansatte, og et årligt budget på 35 millioner kroner.

Drømmestillingen

- Når man er aalborgenser, idrætsmand og interesseret i ledelse, så var det drømmestillingen for mig, fortæller han om årsagen til, at han startede i jobbet 2. januar.

Søren Ørgaard er leder af Aalborg Idrætspark, som bl.a. omfatter Gigantium, Aalborg Stadion, Haraldslund Vand- og Kulturhus, Vadum Idrætscenter, Nibe Svømmehal plus et række mindre svømme- og idrætshaller samt foreningshuse.

Men han vidste nu godt, hvad han gik ind til, da han overtog posten fra Jørgen Smed.

Han har nemlig tidligere været ansat i Aalborg Kommune som fritidsplaymaker, idrætskonsulent og teamleder for Folkeoplysningsområdet, og han kom retur til kommunen fra jobbet som chef for Kultur, Fritid og Landdistrikt i Jammerbugt Kommune.

Da han tiltrådte, fremhævede Erik Kristensen, der er Fritid- og landdistriktschef i

Aalborg Kommune, Søren Ørgaards drifts- og ledelseserfaring samt store netværk:

- Og i et tæt samarbejde med de mange brugere og medarbejdere er jeg sikker på, at vi med Søren i spidsen kan fortsætte videreudviklingen af Aalborg Idrætspark og dermed bidrage til, at Aalborg fortsat er fyrtårn lokalt, regionalt og nationalt på idræts- og fritidsfacilitetsområdet.

Alle anlæg er vigtige

Selv siger Søren Ørgaard, at noget af det vigtigste er, at han skal huske, han er chef for alle anlæg selv om han fysisk er placeret i det største, som også tiltrækker sig stor opmærksomhed på grund af de mange store arrangementer.

Og han er også helt bevidst om, at han sidder i et spændingsfelt, hvor der dels er stor politisk interesse, dels mange og meget forskellige aktører:

IDRÆTSFACILITETER

- Vi skal rumme alt fra verdenseliten i håndbold til aktiviteter under folkeoplysningsloven.

Af andre faste aktiviteter i Aalborg Kommune er Idrætsmødet i maj og DM-ugen i juni – se også side 38-39. Renoveringen af Aalborg Stadion og ekstra tribuner i Gigantium er andre store opgaver. Og så vil bæredygtighed være endnu mere i fokus fremover.

Knopskydning giver udfordringer

Gigantium startede ganske beskedent: Faktisk startede det med en hal over en 1. generations kunstgræsbane i 1998.

Den var tør og støvet og spillerne blev syge af at spille på den, så efter et par år blev der lagt et sportsgulv, så den blev til en idrætshal.

Placeringen ved motorvejen og ti minutter fra Aalborg centrum og få hundrede meter fra Aalborg Universitet var også helt fin – men giver så også nogle udfordringer, fordi der via knopskydninger bl.a. i dag er to skøjtehaller med plads til 6.000 tilskuere i den største, fire tørhaller hal med plads til 5.500 håndboldtilskuere i Sparekassen Danmark Arena, Gigantium Vand & Wellness, en atletikhal med seks løbebaner og faciliteter til bl.a. stangspring og kuglestød, conferencefaciliteter og en café:

- Udfordringen er, at der er sat plads af til boligbyggeri omkring os, og vi er vokset så meget – men adgangsvejen er anlagt efter, der var én hal med kunstgræs. Og når der kommer 5.000, kan vejen ikke klare det og det kniber med p-pladser.

Derfor kigges det nu sammen med kommunen og Vejdirektoratet på at finde en bedre løsning.

Succes giver udfordringer

Andre udfordringer er, at det går så godt og at rummeligheden er så stor:

- Vi skal også håndtere vores egen succes i Gigantium: Kravene fra vores samarbejdspartnere bliver større og større, siger Søren Ørgaard og tager det som en udfordring.

Aalborg Håndbold er i den europæiske top-5, det er en privat klub, som udvikler sig hele tiden i takt med succesen:

Det betyder eksempelvis ønske om mere kontorplads, fordi der er blevet ansat flere medarbejdere, og det gælder hele set-up'et omkring kampene, som også vokser:

- De vil gerne begynde at stille op et par dage før – men vi har måske 5.000 inde til et arrangement aftenen før. Så det kan godt være et spændingsfelt!

Men Søren Ørgaard tilføjer, at det også i høj grad handler om dialog.

Dialogen har senest hjulpet Aalborg

Håndbold, som er i den unikke situation, at der er venteliste på sæsonkort!

- Vi har gennem hele denne sæson oplevet en meget stor interesse for vores kampe, hvor af mange har været totalt udsolgt, sagde klubbens direktør Jan Larsen i en pressemeddelelse.

Derfor vil der i sommerpausen bliver udvidet med 480 ekstra siddepladser, så der fra næste håndboldsæson er plads til 5.500 tilskuere.

Idrætsaktivitet til klokken 23!

Rundt om i landet melder flere idrætsanlæg, at der ofte er tomme timer i hallerne og at der især er ønske om at komme til i prime-time, mens det mange steder ikke længere er til at få folk til at dyrke idræt efter klokken 21.

Søren Ørgaard fortæller, at dialogen med foreningerne skal være med til at undgå ledige timer – men han siger også, at på hverdagsaftener er motionisterne de sidste, der går af isen i skøjtehallen klokken 23, så er de gode faciliteter der, så bliver der også brugt.

Søren Ørgaard er meget tilfreds med forholdene: - Der er ikke mange offentlige bygninger, der udnyttes så meget, som idrætsanlæg gør. Så jeg synes borgerne får ret meget for deres penge. ■

Den grå beton i store mængder får lidt kolorit i caféområdet.

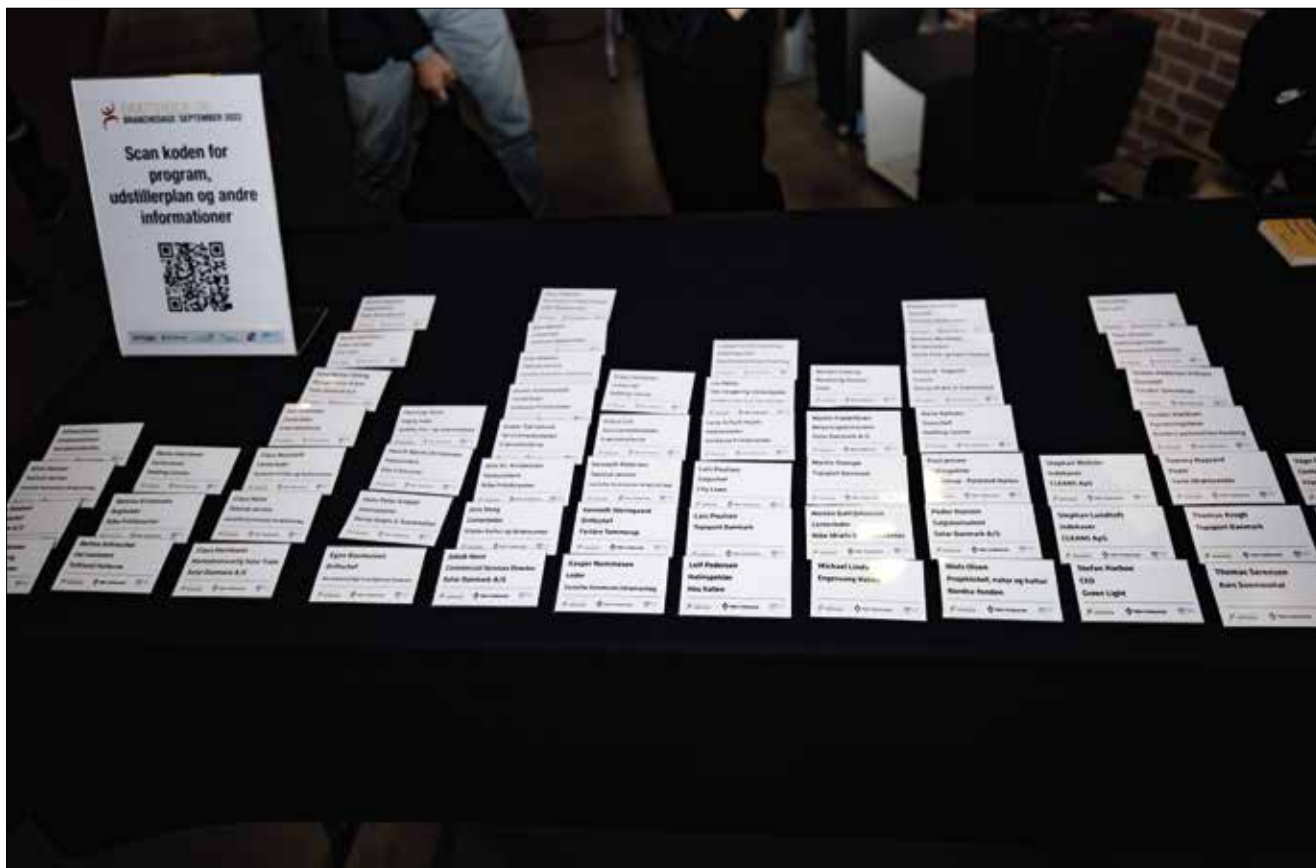
Gigantium på 42.000 m² er Danmarks største indendørs idrætsanlæg – men vej- og parkeringsforhold kigges der nu på, fordi vejen blev anlagt til en mindre hal med en kunstgræsbane.

Ishockeyarenaen rummer 6.000 tilskuere - og på hverdagsaftener er motionisterne de sidste, der går af isen i skøjtehallen klokken 23, så er de gode faciliteter der, så bliver der også brugt.

Der er masser af plads i Gigantium – og pladsen bliver brugt de fleste timer i døgnet.

Det er gratis at deltage i messen og aktivitsdagen – men du bør tilmelde dig på forhånd på hjemmesiden: Du kan bl.a. bestille frokost og din registrering giver også gratis adgang til svømme-, spa- og fitnessområdet i Vejen Idrætscenter. Du skal betale for at være med i konferencen.

Årets vigtigste mødested med fokus på fremtidens idrætsmiljøer

Idrættens Branchedage flyttet til oktober-november, konferencen doubles op så én dag har særlig fokus på idrætsfaciliteter og flere samarbejdspartnere er med

Tekst & foto Erling Madsen

Idrættens Branchedage byder også i år på flere nyheder: Ny plads i kalenderen, flere dage, mere fokuseret indhold og flere samarbejdspartnere.

Flytningen af Idrættens Branchedage fra september til 31. oktober-3. november skyldes to ting: I mange kommuner er der budgetforhandlinger, som gør at medarbejdere ikke kan rejse ud i september, og flere udstillere ville også hellere have messen senere.

- Vi har udvidet konferencen så den bliver

på to dage: tirsdag er målrettet bl.a. konsulenter i DGI, DIF og kommuner. Onsdag er målrettet faciliteterne. Torsdag er udstillingsdag og fredag er aktivitsdag, hvor vi bl.a. kan spille golf, fortæller messeansvarlig Anita Bjerring Rasmussen.

Det er gratis at deltage i messen og aktivitsdagen – men du bør tilmelde dig på forhånd på hjemmesiden: Du kan bl.a. bestille frokost på forhånd og din registrering giver også gratis adgang til svømme-, spa- og fitnessområdet i Vejen Idrætscenter.

Du skal betale for at være med i konferencen. Og det skal da også tilføjes, at både

konference og messe er fortrinlige steder at udvide dit netværk.

Masser af inspiration

Der kommer omkring 75 oplægsholdere/paneldeltagere til konferencen tirsdag-onsdag, hvor fremtiden idrætsmiljøer er i fokus og en intention er at være med til at sætte dagsordenen: generelle udviklingstræk og potentialer i den danske idrætssektor og ikke mindst på idrætsfaciliteter og fysiske rammers betydning som katalysator for trivsel, fællesskaber og lokal udvikling er overskrifterne.

IDRÆTTENS BRANCHEDAGE

Konferencen bliver i fire spor og du kan sende forslag til indholdet til lederen af konferencen, Henrik H. Brandt: henrik.brandt@idraetsplatformen.dk – det endelige program bliver færdigt i september.

Ny minikonference: foreningsinspiration

Onsdag aften sluttet af med en ny minikonference: foreningsinspiration og netværkscafé. Målgruppen er især frivillige ledere/bestyrelsesmedlemmer fra idrætsforeninger, halvbestyrelser m.m., som søger inspiration til at udvikle deres fysiske rammer, foreningsledelse og foreningsmiljøer.

- Tag dine bestyrelseskolleger med til Vejen og få ny inspiration, opfordrer Anita Bjerring Rasmussen.

Danmarks største messe

Messen er med cirka 120 udstillere Danmarks største messe for idræt, kultur og fritid. Her vil både ansatte i idrætsfaciliteter, efterskoler, højskoler, uddannelsesinstitutioner, foreninger, idrætsorganisationer, groundsmen/greenkeepere, hoteller og kommuner kunne hente inspiration.

Speakers Corner vil i løbet af torsdagen give dig masser af inspiration, når udstillere og andre giver korte temaworkshop.

Torsdag aften er der HI's traditionelle Kammeratskabsaften, hvor bl.a. Årets HI'er kåres.

Fleere samarbejdspartnere

I år kommer Groundsman Association of

Denmark med, og IKF har indgået en indkøbsaftale med Samhandel (se side 35), og Samhandel har derfor valgt at flytte sin egen Fokussmessen fra Vejle til at indgå i Idrættens Branchedage. Desuden er der sonderinger om at få flere med; eksempelvis inden for efterskoler, golf og camping.

Samhandel inviterer sine knapt 400 medlemmer og de 80 leverandører:

- De passer rigtig godt ind hos os, for vi har mange af de samme leverandører og vi er ikke i tvivl om at vi er gode sparringspartnere for hinanden. Flere idrætsfaciliteter tilbyder i dag overnatning/ophold, så der er ingen tvivl om at vi kan skabe gode netværk på messedagen og fremadrettet, siger Anita Bjerring Rasmussen.

Groundsman Association of Denmark, hvis medlemmer har ekspertise i at passe boldbaner med græs og kunstgræs inklusive padelbaner, får en stand og inviterer sine 350 medlemmer til Idrættens Branchedage:

- Vi vil gerne være mere synlige og slå et slag for vores ekspertise og vores uddannelse, samt hvor vigtigt, det er at passe banerne korrekt, siger formanden Karsten Paaske.

Efterskoleforeningen vil invitere til messen via sit idrætsnetværk.

Idrættens Branchedage har også fået sin egen hjemmesiden, så alle informationer er samlet ét sted; eksempelvis forhåndstilmeding, betaling og program:

<https://www.idraettensbrandedage.dk>

Udvalgte hovedtemaer på konferencen

- Idrætsfaciliteternes rolle i lokal-samfund i stærk forandring
- Idrætssektorens beskæftigelse og kompetencer
- Idrætssektoren som arbejdsmarked og karrierevej
- Idræt for alle: Idrætsmiljøernes rolle som katalysator og samarbejdspartner i jagten på nye målgrupper
- Idrætsfaciliteter som udviklingsfaktor og katalysator for lokal udvikling
- Entreprenante idrætsmiljøer – fremtidens ildsjæle
- Fremtidens ledelse af idrætsfaciliteter og idrætsorganisationer
- Fornylse af klassiske idrætsaktiviteter i fremtidens idrætsbillede
- Fremtidens idrætsaktiviteter - hvad venter forude?
- Teknologi og exergaming - trussel eller mulighed?
- Bæredygtighed, klima og miljø
- Fremtidens idrætsfællesskaber for børn, unge, voksne og seniorer
- Idrættens økonomi – fremtidens investeringsmodeller i idrætten

PFA er én af de mange trofaste deltagere i branchemessen, der med 120 udstillere er Danmarks største inden for idræt, kultur og fritid - og i år suppleres med Samhandels leverandører.

SG har fire værdier: - Ordentlighed er måske en lidt usædvanlig værdi, men vi vil gerne være stærk i vores kommunikation om at vi ønsker at danne mennesker. Vi er en forening, et fællesskab. Vi er jo ikke et sted, hvor man kan bestille en ydelse, forklarer udviklingschef Jacob Kramer.

I Svendborg driver gymnasterne faciliteten

- Jeg tror vi har brug for flere stærke foreninger. Jo stærkere foreninger, jo stærkere faciliteter, siger udviklingschef Jacob Kramer

Tekst & foto Erling Madsen

Kan en idrætsforening selv drive en idrætsfacilitet? Svaret er ubetinget ja, hvis man spørger udviklingschef Jacob Kramer i SG Gymnastik. Endda med succes.

Foreningen ejer og driver SG Huset i Svendborg, hvor HI holdt seminar og generalforsamling 8.-9. maj – og derfor havde bedt udviklingschefen fortælle om huset.

Fornem vækst på ti år

Foreningen, der startede som Svendborg

Sportsklub i 1884, men den gik i opløsning, og da gymnastik kom med i 1898 stiftede gymnasterne Svendborg Gymnastikforening, som historisk også har haft atletik og håndbold med undervejs i historien.

Foreningen byggede SG Hallen i 1971 og udvidede to gange de næste 25 år. Og det den blev for lille, kom SG Huset til i august 2013.

Ved indvielsen var der omkring 1.300 medlemmer fordelt på gymnastik, trampolin og atletik – og i dag ti år senere er der 3.900 medlemmer!

Dynamikken er vigtig

SG Huset ligger centralt i det idrætsområde, der også var centrum for Landsstævne 2021, og det er klassisk matrikelmiks: SG Huset er selvejende ligesom idrætshallen, den er bygget sammen med, mens den tredje tilbygning, svømmehallen, er kommunal. Der er også tennishal og -baner på området, som samlet hedder Svendborg Idrætscenter.

SG Huset får kommunalt tilskud, og har hyret kommunens ejendomsafdeling til at stå for drift inklusive rengøring. Det er også kommunen, som styrer idrætscentrets åbningstider.

IDRÆTSFACILITETER

Alle gymnastikinstruktører over 15 år har chip, så de kan komme og gå når det passer dem – og det samme har de, der dyrker fitness; noget de i øvrigt kan mellem klokken 6 og 23.

Jacob Kramer mener, at denne fleksibilitet er med til at gøre det sjovere og nemmere – og så fremhæver han værdien af, at der er styr på driften, så foreningen kan koncentrere sig om aktiviteterne og ikke mindst udvikling:

- Dynamikken er vigtig for os! siger udviklingschefen, der blev ansat i den nyoprettede stilling i 2012.

Ni selvstændige afdelinger

I dag er SG delt op i ni afdelinger med hver deres økonomi, men de betaler 350 kroner per medlem til fællesskassen. Det betyder, at hver afdeling selv kan fastsætte kriterierne for kontingentet og dermed størrelsen.

Afdelingen har også selv ansvar og indflydelse – men der samarbejdes på tværs, hvor eksempelvis budgetterne lægges frem på fællesmøderne, som der er fire af om året.

Det er også med til at sikre sammenhold og forståelse på tværs.

Der blev også op til indvielsen i 2013 arbejdet med værdierne, og lige siden har åbne fællesskaber, personlig udvikling, kvalitet og ordentlighed været omdrejningspunkterne i alt, hvad der sættes i gang.

Dét tages der også fat i ved hver sæsonstart, hvor de fire værdier bliver sagt højt, så alle kender dem – og samtidig forpligter det til handling, så det ikke bliver tom snak.

- Ordentlighed er måske en lidt usædvanlig værdi, men vi vil gerne være stærk i vores kommunikation om at vi ønsker at danne mennesker. Vi er en forening, et fællesskab. Vi er jo ikke et sted, hvor man kan bestille en ydelse, forklarer udviklingschefen.

Stærke foreninger giver stærke faciliteter

SG laver også opsøgende arbejde og har bl.a. fem dage om året, hvor der hver gang kommer 50 skolebørn som led i deres idrætsundervisning.

Skolerne skal lære dem noget inden for bl.a. boldspil, udeaktiviteter, krop-

bevidsthed og redskabsaktiviteter. Derfor aftales med idrætslærerne, hvor fokus skal ligge:

- På den måde nudger vi eleverne ind i konkrete aktiviteter – fremfor at lærerne siger: »Vi skal bruge en hal«, understreger Jacob Kramer, der selv er læreruddannet.

Han mener, at vejen frem er klar; der skal være fokus på hele tiden at skabe aktiviteter, borgerne gerne vil deltage i:

- Jeg tror vi har brug for flere stærke foreninger. Jo stærkere foreninger, jo stærkere faciliteter, siger han.

SG Huset skal være et mødested, hvor man mødes på tværs af hold og aktiviteter.

Og det handler også om at samarbejde med de øvrige brugere på matriklen, som det eksempelvis skete, da SG Huset gerne ville bygge en fløj til for at lave tilbud til byens unge: det skete i samarbejde med en lang række andre idrætsforeninger. ■

- Jeg tror vi har brug for flere stærke foreninger. Jo stærkere foreninger, jo stærkere faciliteter, mener Jacob Kramer.

LANDET RUNDT

NAKSKOV: GSF-CERTIFICERING

Nakskov Idrætscenter vil til august officielt markere, at der nu er erhvervet en GSF-certificering. Det selvejende idrætscenter på Lolland har i flere år arbejdet med energioptimering, og med den store fokus, bl.a. via FN's Verdensmål, har der været ønske om at kunne dokumentere indsatsen.

Og det er ikke kun energioptimering og bæredygtighed på de »normale« områder der kigges på: Et nyt tiltag er et genbrugsmarked, for borgerne kan sælge brugt tøj - det blev så populært, at det gentages.

Green Sport Facility's certificering er fortsat yderst populær:

- Vi har p.t. 24 anlæg i gang, og når de opnår certificering, så runder vi 110 anlæg, fortæller Michael Simonsen, som er GSF-ansvarlig i HI/IKF. ■

Nakskov Idrætscenter - har fået GSF-certifikat. (Foto: Erling Madsen)

RANDERS: IDRÆTSHAL LUKKET

Dronningborghallen var slidt ned - men er nu lukket med det samme, fortæller mediet Idrætsmonitor efter en rapport fra en rådgivende ingeniør:

»På den baggrund kan det ikke udelukkes, at det kan være farligt at bruge hallen. Derfor har Randers Idrætshaller med øjeblikkelig virkning besluttet at lukke for brugen af hallen«, skriver Arena Randers i en pressemeddelelse.

Lukningen berører håndbold, skydning og gymnastik. ■

SLAGELSE: TO BYTTER JOB

Halinspektør side 2012 Erik Winsig er blevet halassistent på nedsat tid - til gengæld er halassistent Jørgen Weber blev ny halinspektør.

Dette utraditionelle jobskifte er sket i den selvejende Slagelse Hallen på Vestsjælland, fortæller mediet Idrætsmonitor med Sjællandske Nyheder som kilde.

Jørgen Weber lægger ud med at skulle ombygge det gamle, og lukkede, cafeteria, som fremover skal være lektiecafé. ■

NORTH
your risk guide

NORTH Forsikringsagentur tilbyder skræddersyet **forsikringsløsninger** til **sports- og idrætshaller**

NORTH i nyt
SAMARBEJDE
med IKF

Er I på udkig efter en ny forsikringsløsning?

Vi er specialiserede i unikke forsikringsløsninger til en skarp pris og det bedste ved vores brancheaftale er:

- ▶ Aftalen er målrettet sports- og idrætshaller
- ▶ Vores indgående kendskab til branchen, sikrer I får den bedst mulige dækning
- ▶ I opnår stordriftsfordele som enkeltstående virksomhed
- ▶ Vores ekspertise inden for forsikringsproblematikker og skadebehandling gør os i stand til at give jer den optimale rådgivning når uheldet er ude

Vi kommer gerne forbi til en snak og gennemgang af jeres forsikringer.

T: 25 62 18 84
W: northforsikringsagentur.dk

- Vi skal være bedre til at hjælpe foreningerne

Siger halinspektør og ny leder af Område 5 Casper Sørensen Voldstedlund, og føjer til at det både giver arbejdsglæde og sikrer jobbene når der er aktivitet på anlæggene

Tekst & foto Erling Madsen

Foreningsfolkene yder en kæmpe indsats efter arbejde: Dem skal vi passe på! Men vi skal simpelthen være bedre til at hjælpe dem.

Sådan siger Casper Sørensen Voldstedlund, der er relativ ny halinspektør i Hjørring Hallerne og relativ ny formand for HI's Område 5 Nordjylland.

Det Aktive Værtskab

Og for at halinspektøren med titel af team leder og hans 12 medarbejdere samt medarbejderne fra svømmehallen bedre kan hjælpe foreningerne, så har de indledt et samarbejde med Fårup Sommerland: Det Aktive Værtskab, kaldes det.

Hér har 40 medarbejdere været på besøg i Fårup Sommerland for at lære af, at der her er stor fokus på gæsterne. Hjemme i Hjørring samles der nu på gode oplevelser, hvor medarbejdere hver måned kommer med eksempler på, hvordan de har hjulpet en gæst. Via plancher kan alle følge med og hver måned får en medarbejder en æske chokolade for bedste løsning.

Opsøgende arbejde

Medarbejderne er også opsøgende og tager kontakt til instruktørerne for at høre, hvordan de kan hjælpe.

Ifølge Casper Sørensen Voldstedlund kan det eksempelvis være en instruktør, som først kommer fra arbejde til hallen i sidste øjeblik: her vil det være en stor hjælp, hvis hallens medarbejder så har stillet redskaber op inden.

- Håndbold og gymnastik havde nogle problemer i forhold til, hvornår SFO'en lukkede. Men så sætter vi nogle ting op i hallen, så børnene kan lege i en halv time inden håndbold og gymnastik starter, siger han.

Det er også vigtigt, at der er direkte dialog med foreningerne, så de kan tage fat i medarbejderne og sammen får tingene til at fungere uden en masse bureaukrati.

- Man skal også huske at rose andre og sige tak, fordi de er frivillige – for ellers havde vi ikke noget arbejde.

Bliver sjovere at gå på arbejde

Halinspektøren har ansvaret for fem haller, Hjørring Stadion og atletikstadion. Især hallerne i yderområderne af kommunen er der fokus på for at få belægningen i vejret.

Også i dét arbejde betyder den gode kontakt til foreningerne rigtig meget.

Casper Sørensen Voldstedlund vil også prøve at få et samarbejde med de selvejende haller i kommunen, fordi dem kan der også læres af.

Og så har han og medarbejderne konstateret, at dét, at alle er med til at hjælpe kunderne har en ikke uvæsentlig sideeffekt: - Det gør det også meget sjovere at gå på arbejde!

Områderne giver et netværk

Casper Sørensen Voldstedlund løber på ski og så har han som fodbold- og badmintonspiller i mange år haft sin gang på idrætsanlæg – og arbejdede som tømrer i 13 år, hvor han de sidste fem år bl.a. lagde halgulve.

Men arbejdet var også hårdt for kroppen, så inden skaderne kom, søgte han

noget andet og fik i 2018 arbejde i Hjørring Kommune som driftsleder for syv pleje- og ældre hjem.

Da så jobbet som halinspektør blev ledigt i slutningen af sidste år, søgte han det – og noget af det første han gjorde, var at deltage i et møde i Område 5:

- Det var for at få et netværk, fortæller han – og ret hurtigt tog han over som områdeleder efter Jan Frederiksen fra Aalborg, som gik på pension.

Den nye områdeleder træder til, mens der er diskussion om, hvordan HI's fem regionale områder skal fungere – eller helt nedlægges.

Casper Sørensen Voldstedlund mener fortsat det giver et nyttigt netværk at mødes med kolleger og han tror, at vejen frem er, at der koordineres, så emner, der er relevante for alle medlemmer, kan bruges i alle områder suppleret med lokale emner.

Et eksempel er orientering om overenskomsterne, som det på seminaret i forbindelse med generalforsamlingen blev aftalt at udbrede til alle områder (se artiklen på side 16-17). ■

Casper Sørensen Voldstedlund har sat fokus på Det Aktive Værtskab, hvor det handler om at hjælpe foreningerne. Og så har han og medarbejderne konstateret, at dét, at alle er med til at hjælpe kunderne har en ikke uvæsentlig sideeffekt: - Det gør det også meget sjovere at gå på arbejde!

JYSK PARK

Jysk Park får installeret nyt kunstgræs, som er udviklet til den absolutte elite. Kunstgræsset har de bedste spille egenskaber, som bidrager til god fodbold og mindsker skader hos spillerne.

Samtidig er kombinationen af fibre der er anvendt, med til at skabe den mest autentiske oplevelse.

Det eksisterende kunstgræs, er nu re-installeret på den gamle træningsbane. Dette er med til at understøtte den generelle vision omkring genanvendelse og bæredygtighed på anlægget.

GOAL STATION

Med unikt innovativt træningsudstyr, kan du analysere og følge individuel udvikling. Arena Pro fra Goal Station, faciliterer muligheden for at tage talentet til nye højder. I appen er der standard øvelser, men udstyret er fleksibelt, så du har mulighed for at opsætte dine egne øvelser. Vi har en lang række produkter, der kan tilpasses til den individuelle spiller, samt position.

Kun fantasien sætter grænser, og du kan følge din udvikling hele vejen.

KUNSTGRÆS TIL FREMTIDEN

Winther Sport & Fritid er med til at bane vejen for fremtidens kunstgræsbaner.

I samarbejde med Silkeborg kommune og DBU, har vi konstrueret kunstgræsbane med fokus på miljøvenlige foranstaltninger, og bæredygtighed.

Der er leveret produkter fra øverste hylde, og fremstillet løsninger for at sikre de bedste faciliteter på anlægget, samt bevare den omkringliggende natur. Med til det nationale forskningsprojekt er også Teknologisk Institut, som laver analyser af de forskellige produkter og lag i opbygningen.

Kraftig ændring i ansættelsesreglerne

Fra 1. juli omfattes flere medarbejdere af udvidede krav til skriftlig information

Af Erling Madsen

Er du leder, så skal du sætte dig ind i de nye regler for ansættelse, som træder i kraft 1. juli:

- Den nye ansættelsesbevislov blev vedtaget i maj, og den betyder bl.a. at medarbejdere, som er løst tilknyttet, har krav på et ansættelsesbevis, siger HI's juridiske konsulent Joy Amandus Andersen.

»Løst tilknyttet« omfatter medarbejdere, som arbejder mere end tre timer om ugen eller ikke har et garanteret antal timer.

Joy Amandus Andersen opfordrer også til, at eksisterende kontrakter gennemgås, fordi der er nye krav til, hvilke oplysninger en medarbejder skal have og hvornår.

Hvad er så forskellen på et ansættelses-

bevis og en ansættelseskontrakt?

Kontrakten kræver en underskrift fra medarbejderen og omfatter typisk flere vilkår en et ansættelsesbevis, som udleveres af arbejdsgiveren.

Og de nye regler omfatter begge typer.

Mindstekrav og mere transparens

Meningen med ansættelsesbeviset er at fastsætte nogle mindstekrav samt gøre det mere transparent.

Der er også kommet en begrænsning på, hvor lang en prøveperiode må være, hvornår man kan pålægge en løs medarbejder at møde på arbejde og hvor meget arbejdsgiveren kan blande sig i om medarbejderen har andre job ved siden af,

Gå eksisterende kontrakter igennem

De nye regler gælder for alle medarbejdere, som ansættes efter 1. juli i år - men hvis en medarbejder, der er ansat før, beder om en ny ansættelseskontrakt eller et nyt ansættelsesbevis, skal de nye regler følges.

Joy Amandus Andersen opfordrer til at eksisterende kontrakter eller ansættelsesbeviser tjekkes, da der ikke må stå noget, som er i strid med de nye regler. ■

Du kan læse mere hér:

<https://kromannreumert.com/nyheder/lovforslaget-om-ansættelsesbeviser-visse-arbejdsvilkaar-er-nu-vedtaget>

EU'S DRILLEKVVANDSDIREKTIV

Legionellaregler kendes til efteråret

Det betyder, at de træder i kraft næste år - og vil betyde nye rutiner og udgifter for bl.a. idrætsanlæg

Af Erling Madsen

Idrætsanlæg m.v. må vente nogle måneder endnu på at vide, hvordan de nye EU-regler for kontrol af vand skal håndteres.

Vi har her i bladet flere gange skrevet om EU's drikkevandsdirektiv, som får store konsekvenser. Det skulle være trådt i kraft i januar, men bliver nu et år forsinket.

Miljøministeriet oplyser nemlig, at en del af drikkevandsdirektivet allerede er i de danske regler eller vil komme i drikkevandsbekendtgørelsen i maj.

Resten af direktivet kræver en lovæn-

dring, hvor lovforslaget forventes fremsat i efteråret.

Nye rutiner, nye udgifter

Essensen er, at det for bl.a. idrætsanlæg vil komme nye rutiner og nye udgifter.

EU-direktivet skal sikre, at alle medlemslandene effektivt bekæmper legionella i drikkevand.

Det nye er, at EU kræver, at der kontrolleres i brugsvand, som omfatter både koldt og varmt vand til bad, rengøring, madlavning og drikke.

Da Danmark - modsat flertallet af EU-lande - primært får drikkevand fra rela-

tivt rent og koldt grundvand, har der ikke hidtil været kontrol af drikkevand.

Der er altså tale om en udvidelse af kontrollen.

Ydermere skal ejere af offentlige og private ejendomme lave en risikovurdering af anlægget.

Og skal der renoveres eller bygges nyt, så skal der forebygges og bl.a. skal bly erstattes med andre materialer, hvis det økonomisk og teknisk er muligt.

Der kommer også en kontrolordning, som formentlig skal udføres af kommunerne. ■

**KVALITETSNET
DER FANGER**

Din net leverandør til:
Fodbold, Håndbold,
Badminton, Tennis,
Volleyball, basketball
afskærmningsnet samt
mange andre net og
specielle løsninger

Toosholmvej 9
7700 Thisted
Tlf 97 93 84 50
norvo@norvosportsnet.dk
www.maalnet.dk

Roskilde Badet - koster nu Roskilde Kommune yderligere otte millioner kroner efter en tabt voldgiftssag. (Foto: Erling Madsen).

**ROSKILDE: KOMMUNEN TABTE SAG
OM NY SVØMMEHAL**

Roskilde Badet blev en ekstra dyr affære for Roskilde Kommune, og en rapport fra Aalborg Universitet (tidligere omtalt her i bladet) afdækkede bl.a., at kommunen ikke havde de fornødne kompetencer til så stort og specielt et byggeri, samt havde indgået en yderst uhensigtsmæssig aftale med bygherrerådgiveren.

Undervejs i det meget langstrakte forløb fyrede kommunen Skou Gruppen, som var hovedentreprenør. En syns- og skønsrapport fra 2020 gav

Skou Gruppen ret i ni af ti punkter, der var uenighed om.

Og nu har kommune så ifølge Frederiksborg Amts Avis tabt sagen i Voldgiftsnævnet og skal derfor betale Skou Gruppen otte millioner kroner:

- Vi kan konstatere, at vi havde ret i vores påstand om, at kommunen var rigtig dårligt rådgivet. Og at meget af det arbejde, vi blev bedt om at udføre, var i strid med gældende regler og god byggeskik, siger direktør Martin Skou Heidemann til avisen. ■

DANMARK: MOMS PÅ FITNESS

Der kommer moms på fitness, yoga, aftenskoler og dans m.v. i privat regi. Det er en kendsgerning efter Folketinget 23. maj drøftede et borgerforslag.

I februar vedtog Folketinget, at der som følge af domme ved EU-domstolen skal lægges moms på bl.a. fitness. Fitnesscentre får så til gengæld også mulighed for at trække moms fra.

Det lykkes at samle de nødvendige 50.000 underskrifter for at foreslå, at denne moms droppes - men politikerne holdt fast: 70 stemte for at lægge moms på, mens 38 var imod.

Det er endnu ikke afklaret hvornår momsen skal lægges på. Idrætsforeninger vil fortsat kunne tilbyde fitness, yoga etc. uden moms. ■

HELSINGØR: ROLLESPIL I SVØMMEHALLEN

- Jeg synes, at vi har en stor forpligtigelse til at bakke op, når der er nogen, der tager initiativ og gerne vil præge den by, de er en del af. Vi skal altid være klar på at samarbejde og danne nye konstellationer.

Sådan siger Peter Bække Olesen fra Helsingør Svømmehal, som under påskelukningen lukkede op og stillede to livreddere til rådighed.

Ind rykkede Rollespilsforeningen Brimir, som for første gang ville prøve rollespil i vand, og bl.a. lade en havfrue dukke op i nutiden sammen med mytologiske havvæsener.

I første gang var det for foreningens medlemmer, men det overvejes at gentage det med publikum. Og Peter Bække Olesen synes det er et godt initiativ:

- Det er en forsimplet tankegang bare at se en svømmehal som et sted, hvor der er nogen der svømmer - og han følger til, at Helsingør Svømmehal gerne vil være relevant for en bredere målgruppe. ■

Samhandel: nyt tilbud til IKF-medlemmer

Spar penge via indkøbsforeningen, når du handler hos 80 leverandører

Af Anita Bjerring Rasmussen

IFK kan nu tilbyde medlemmerne medlemskab af den attraktive indkøbsforening Samhandel – endda til en specialpris.

Samhandel er en professionel indkøbsforening med en årlig indkøbsvolumen tæt på én milliard kroner, som holder styr på indkøbsfunktionen.

Et samarbejde med Samhandel giver økonomiske gevinster for medlemmerne på totalindkøb, som man ikke finder andre steder. Fordelen ligger ikke kun i det økonomiske, men I får også frigivet tid til at fokusere 100 % på egne kerneområder: driften af idrætsanlæggene.

Den digitale sikkerhed er høj, og du har alle leverandører samlet på én digital platform, du kan følge dine køb, der er fakturakontrol, og du kan hele tiden se, hvor du ligger i forhold til de forskellige bonustrin.

Samhandel kan levere en komplet restaurant, café eller hotelværelse. Eller du kan købe produkterne enkeltvis. På repertoire er bl.a. drikkevarer, service, affaldssortering, nøglekort, køleautomater, servietter, sengetøj, rengøringsmidler, el og papir.

Fakta på bordet før en aftale

IFK ser Samhandel som en loyal og troværdig samarbejdspartner, og hvis din idrætsfacilitet overvejer om det kan betale sig at tegne et medlemskab af indkøbsforeningen, så kan du trygt tage fat i IKF.

Inden aftalen indgås kommer Samhandel på besøg og går det hele igennem med dig, så I sammen får fakta på bordet og ved om det betaler sig at blive medlem. Og du kan til enhver tid få et gratis servicebesøg:

- Vi har ikke brug for kunder, der ikke sparer noget: Derfor laver vi en beregning på deres nuværende aftaler og fortæller, hvad der kan gøres. Men det er op til kunden at beslutte, siger markedschef Sten Bang.

Har du en leverandør, du vil holde fast i, er du altså ikke tvunget til at bruge en leverandør fra Samhandel.

Med på Idrættens Branchedage

I forbindelse med samarbejdet har Sam-

handel lagt sine messeaktiviteter over til os i IKF-regi, således at den årlige Fokusbmesse nu bliver en del af vores messe IDRÆT · KULTUR · FRITID - Danmarks største Sports Facility Fair.

En stor del af Samhandels leverandører plejer at være repræsenteret, så du kan i Vejen få et godt indblik i de muligheder, Samhandel åbner for.

Både IKF og Samhandel ser positivt på samarbejdet, og vi ser det som win-win for os alle, hvor vi hver især kan koncentrere os om det vi er allerbedst til, så vi sammen skaber succes.

Rabat og økonomisk incitament

Samhandel har 380 medlemmer, som primært er inden for hoteller og vandrehjem

og 80 leverandører, der dækker meget bredt.

Det koster 8.000 kroner at blive meldt ind i Samhandel, så du sparer 2.000 kroner, når du er medlem af IKF – og der er ikke noget årsgebyr.

Samhandel er et non-profit AMBA ejet af medlemmerne, som derfor deler overskuddet i forhold til deres omsætning i Samhandel. Altså yderligere et økonomisk incitament til at melde sig ind.

Du kan kontakte Sten Bang hos Samhandel for at høre mere om medlemskabet: telefon 78 70 25 80 eller e-mail:

sb@samhandel.dk

Du kan læse mere om Samhandel hér:

<https://www.samhandel.dk>

Th. Torben Serritslev, administrerende direktør i Samhandel, som har indgået en aftale med IKF ved formanden Henrik Høj-Caspersen. (Foto: Anita Bjerring Rasmussen).

- Vi fik klaret noget forefaldende arbejde, som ellers ville være blevet nedprioriteret i en travl hverdag, så det var meget værdifuldt for os. Og vi lærte også selv en masse om, hvordan vi skal håndtere den her type ansættelser fremadrettet, siger Stine Eisen, chef for bæredygtighed og egenproduktion i RKIC. (Foto: Corolab).

Ny beskæftigelsesmodel giver mening for mennesker i kongres- og idrætscenter

At være en meningsfuld del af en arbejdsplads er vigtigt for de fleste mennesker, og projektet »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet« giver endnu flere en mulighed for at blive netop det.

Af Anders Kampmann
kommunikationsrådgiver, Corolab

Som en af byens store arbejdspladser, der samtidig har et væld af forskellige opgaver i huset, var det oplagt for Roskilde Kongres- og Idrætscenter (RKIC) at gå med i projektet »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet«.

- Vi vil jo gerne gøre, hvad vi kan på det her område, og her var der så en mulighed

for at fange nogle folk, der ellers var ved at falde helt ud af arbejdsmarkedet, med de udfordringer det nu indebærer, siger chef for bæredygtighed og egenproduktion i RKIC, Stine Eisen.

Flere skal i permanente job

Ifølge beregninger fra Dansk Erhverv koster manglen på arbejdskraft danske virksomheder mindst 49 milliarder kroner i 2022. Det understreger nødvendigheden af

projekter som »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet«, der kan medvirke til at få løfte flere mennesker over i permanente job.

Via projektet får en virksomhed trænet egne medarbejdere i at tage godt imod de nye gennem en buddyordning, tæt opfølgning fra jobcentret de første seks måneder af ansættelsen samt mulighed for et skræddersyet kompetenceløft til de nye medarbejdere. Samtidig frigiver det virksomhedens fuldtidsansatte til andre

ARBEJDSMARKEDET

arbejdsopgaver, der giver øget værdi for virksomheden.

Projektet bidrager samtidig til at styrke virksomhedens indsats inden for social bæredygtighed.

Personlig støtte og meningsfyldte opgaver

At finde de rigtige små arbejdsopgaver, der kunne passe den person, man fik ind nogle få timer om ugen, krævede lidt ud-af-boksen-tænkning, fortæller hun videre, men det kom også til at give gevinster på adskillige fronter:

- Vi fik klaret noget forefaldende arbejde, som ellers ville være blevet nedprioriteret i en travl hverdag, så det var meget værdifuldt for os. Og vi lærte også selv en masse om, hvordan vi skal håndtere den her type ansættelser fremadrettet, siger Stine Eisen.

Konkret har Roskilde Kongres- og Idrætscenter etableret en buddyordning, hvor både Stine Eisen selv og en kollega fra driftsafdelingen på skift agerede mentor for den nye kollega, som havde stor gavn af en fast kontaktperson.

Forløbet fungerede glimrende for begge parter, og selv om personen ikke kunne holde ved i længden, så er det bestemt ikke noget, der har afskrækket RKIC, som har en del års erfaring med at ansætte folk på kanten af arbejdsmarkedet.

- Det er slet ikke noget, vi er færdige med, men det er vigtigt, at der både er folk i huset til at tage imod, og at der er de rette, meningsfulde opgaver til den eller dem, vi henter ind. Det hele skal passe sammen for at alle får en god oplevelse, siger Stine Eisen.

Og hun føjer til, at på den måde har »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet« helt klart en berettigelse, fordi man kan hjælpe nogle andre mennesker med at komme i gang igen:

- Og for os har det helt sikkert været givtigt at være med og ansætte til småjobs, tilføjer hun. ■

Om »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet«

Projektet »Varig tilknytning til arbejdsmarkedet« faciliteres af Corolab, et hotspot for innovation og partnerskaber. Projektet sikrer beskæftigelse til ledige gennem småjobs. Formålet er at udvikle en ny beskæftigelsesmodel og samarbejde med virksomheder i forhold til ansættelse af en eller flere ledige kandidater, der kan arbejde ned til få timer om ugen med arbejdsopgaver som eksempelvis klargøring af mødelokaler, lettere kontoropgaver, små reparationer, rengøring med mere.

Indsatsen er støttet af EU-socialfondsmidler og Decentrale Erhvervsfremmemidler. I 2022 fik VTA en tillægsbevilling i forhold til målgruppen af ukrainske flygtninge.

Projektets partnerkreds består af Roskilde Kommune, PH Absalon, CLAVIS, HF og VUC Roskilde og Køge, RTS, RUC, ZBC og Zealand. Over 60 virksomheder har deltaget og gjort en forskel.

For mere viden og inspiration:

www.corolab.dk/varig-tilknytning/

Brusepaneler

Danmarks største modelprogram

Vandbesparende, mekaniske og tidsstyrede bruseløsninger til sportsanlæg m.v. Også elektroniske fingertouch og sensorstyrede modeller

TEMPOMIX

Intelligent vandtæt installationsboks for pex-rør

Samling og afspærring inde i boksen, gør service nem og enkel

SKÅN MILJØET

- BRUG "GRØNT VAND"

INGEN BATTERI / STRØM

- Mekanisk soft-tryk aktivering
- Automatisk stop-funktion
- Velegnet til børn og ældre
- Reducerer vandspild
- Til forblandet vand

TEL: 86 28 77 66
www.cma.as

Idrætsfaciliteterne skal tage ordet i debatten, mener Peter Nielsen: - Man taler alt for meget om os – uden at tale med os. Jeg vil gerne udfordres på andet end historier og mavefølelser!

- Jeg vil ikke kunne undvære Idrætsmødet – og det er vigtigt, vi tager vores medarbejdere med, så det ikke kun er den daglige leder, siger Otto Skak.

- Flere og flere dyrker selvorganiseret idræt og det bryder med rammerne for foreningslivet. Hvordan kan vi støtte op om dem som idrætsfacilitet og kommune? var et andet spørgsmål, Rune Bille søgte bud på under Idrætsmødet.

Peter Nielsen: - Man taler alt for meget om os – uden at tale med os

Så han deltog i Idrætsmødet for at lade idrætsfaciliteterne byde ind i debatten

Tekst & foto Erling Madsen

Man taler alt for meget om os – uden at tale med os. Jeg vil gerne udfordres på andet end historier og mavefølelser!

Så når lederen af Hedensted Centret Peter Nielsen tager til Idrætsmødet, så er det i høj grad for at bidrage til, at idrætsfaciliteterne bliver hørt – og så vil han også gerne blive opdateret på, hvad der rører sig på området.

Men det irriterer ham, at der er nogle, som ikke mener, at idrætsfaciliteterne skal med omkring bordet når rum og rammer for idrætten diskuteres. Eller lader KL føre ordet:

- Præmisserne er forskellige og der er kæmpe forskel på, hvad en idrætsfacilitet er sat i verden for: Om den ligger i en storby eller ude på landet.

Derfor mener han, at ikke mindst de mange idrætsfaciliteter, som *ikke* er kommunale, bør møde op og være med til at præge debatten.

Otto Skak: Vigtigt at være der

Otto Skak, direktør i SlotssøBadet i Kolding, der også driver en stribe tørhaller og en svømmehal i kommunen samt arrangerer koncerter og driver vandrehjem, var også med i Aalborg:

- Vi er en stor arbejdsplads, og jeg behøver se, hvad der rører sig i verden. Jeg vil ikke kunne undvære Idrætsmødet – og det er vigtigt, vi tager vores medarbejdere med, så det ikke kun er den daglige leder.

Otto Skak, der også er bestyrelsesmedlem i IKF, tilføjer, at med fire spor og et meget omfattende program, som vil én person heller ikke kunne nå ret meget af programmet.

Rune Bille: Netværk og vigtige spørgsmål

Rune Bille, der er chef for Fritid og Folkeoplysning i Odense Kommune og forretningsudvalgsmedlem i IFFD, som repræsenterer de kommunale idrætsanlæg, er fast deltager i Idrætsmødet – og han mener det er vigtigt at være der:

- Jeg møder andre embedsmænd og politikere, og det er rigtig godt for mig: Hvad er politikernes holdning til hvordan man driver idrætsfaciliteter? Hvordan prioriterer man? nævner han som eksempler på ting, det er interessant at høre om fra andre kommuner.

Noget af dét, der især optager ham i øjeblikket, er, hvordan udnyttelse gøres op:

- Står der to mand og spiller badminton, er hallen så fuldt udnyttet? Men er det den rigtige udnyttelse, hvis man i stedet kunne fylde den med 40 børn? siger han om ét af de dilemmaer, der er værd at diskutere.

Et andet højaktuelt emne er ændringen i idrætsbilledet:

- Flere og flere dyrker selvorganiseret idræt og det bryder med rammerne for foreningslivet. Hvordan kan vi støtte op om dem som idrætsfacilitet og kommune? var et andet spørgsmål, Rune Bille søgte bud på under Idrætsmødet. ■

Idrætsmødet: lidt refleksioner

HI og IKF deltog med tre oplæg – men hvor blev idrætsfaciliteterne af?

Af Henrik Høj-Caspersen
Formand for HI og IKF

HI og IKF deltog igen med tre oplæg ved Idrætsmødets konference i Aalborg 2.-4. maj. Oplæggene ved Idrætsmødet er med en fodboldmetafor betegnet som en »halvleg«.

Vi have til vores tre halvlege udvalgt følgende temaer/overskrifter:

- Det gode bestyrelsesarbejde
- Green Sport Facility
- Selvejende idræt – en døgnflue, eller ...?

Spørgelyst og nysgerrighed

Vi havde fra starten udvalgt særdeles skarpe profiler til at levere oplæg ved de tre ovenstående halvlege, og vi havde ved alle tre halvlege tilslutning fra 40 besøgende, som var både spørgelystne, nysgerrige, og dedikeret til selv at dele ud af egen viden. For det er også sådan Idrætsmødet er.

De mennesker, der tilmelder sig konferencen, er alle fagfolk, der er vidende, dedikerede og fuldt klædt på til at udfordre selv

den skarpeste oplægsholder.

Det er efter min mening én af mødets største styrker, og det gør, at man som facilitator af en halvleg for det første gør meget ud af indholdet og beskrivelsen af dette, for det andet er skarp i, hvad man med sit fokus ønsker at sætte til diskussion ved den pågældende halvleg.

Det betyder også, at man skal være meget præcis med udvælgelsen af sine oplægsholdere, og at man som moderator skal være klædt på til at diskussionen måske tager en anden retning end forventet. Også det er en af Idrætsmødets styrker.

Cadeau til kommunerne

Flere end 1.100 deltagere var tilmeldt Idrætsmødets Konference, som foregår i Aalborg Kongrescenter, og i år havde i særdeleshed mange kommuner og kommunalpolitikere fundet vej til Aalborg.

I alt 66 kommuner var repræsenteret. Også her stor cadeau til at 2/3 af landets kommuner stiller op og sender både politikere og embedsfolk af sted.

Set med kommunale briller må idrætten trods alt siges at være et af de meget væsentlige og betydende områder, hvor borgerne aktiveres stort set fra vugge til grav. Ud over kommunerne, så sender også idrætsorganisationerne en masse folk af sted og der er også foreningsfolk, der finder til Aalborg.

Hvor var faciliteterne?

Til gengæld savnede vi meget facilitetssegmentet, som trods alt er dét, vi repræsenterer. Det undrer.

Uden at det skal lyde som et svirp med krabasken, er det for mig underligt, at så få facilitetsfolk vælger Idrætsmødet til. Idrætsmødet er relevant for alle, der beskæftiger sig med idræt, og dermed også faciliteterne. Det er et tema, vi i IKF og i HI vil bearbejde sammen med folkene fra Idrætsmødet.

Næste års konference i forbindelse med Idrætsmødet ligger 23.-25. april, og her er temaet bæredygtighed. Et tema, der tapper perfekt ind i de agendaer, der ligger i IKF og HI. ■

Flere end 1.100 deltog i Idrætsmødets Konference: 2/3 af landets kommuner sendte politikere og embedsmænd – men kun en håndfuld faciliteter var repræsenteret. HI og IKF vil arbejde på at få flere med næste år. (Foto: Idrætsmødet).

René Agerholm fremhæver: Kig på svømmehallen som en helhed: ellers kan man fristes til at tro, at tiltag giver besparelser, hvis der kun registreres på enkelt komponenter. Dette gælder også for vifter i loftet. (Foto: Erling Madsen).

Artiklen er blevet til i samarbejde med Bjørn Aas fra NTNU i Norge (svaret til DTU i Danmark). I Norge er der planer om at starte et kandidatprojekt, der ser nærmere på brugen af vifter i svømmebade.

Se ikke kun på viften: Tag et totalblik på svømmehallen

En vifte kan isoleret set give fordele, men også påvirke andre ting, så omkostningerne stiger

Af René Agerholm
Senior rådgiver, Elite Energy Saving

Loftsventilatorer er dukket op i flere tør- og vådhaller. Men det er vigtigt ikke kun at se på viften – du skal se på hele svømmehallen når det gælder energjudgift og komfort for gæster og medarbejdere for vifterne kan påvirke andre faktorer.

Hvad ventilerer du for?

Hvad ventilerer du for? er det spørgsmål, man altid skal stille sig selv, når der tales ventilation.

I svømmehaller er det for at:

- give frisk luft til de badende, tilskuere og ansatte

- fjerne forurening (CO₂, THM)
- fjerne fugt (og dermed undgå at ødelægge bygningen).

Systemgrænsen er hele svømmehallen: jeg har mange gange set at omklædningen har et stort energiforbrug, da de affugter svømmehallen og man derfor kan fristes til at tro, at tiltag giver besparelser, hvis der kun registreres på enkelt komponenter.

Dette gælder også for andre tiltag; eksempelvis vifter i loftet.

Så sørg for at registrere dit årlige elforbrug og årlige varmeforbrug begge afregnet på hovedmåleren før og efter en forbedring/ændring.

Du kan altid finde opgørelserne hos dit energiselskab, så behøver du ikke lede i alle dine bimålere.

Tæt på kilden

Det er helt grundlæggende ventilationsviden (og for den sags skyld også vandbehandlingsviden) at forureninger skal tages så koncentreret som muligt ved kilden for at reducere behovet for udskiftet luft/vand.

Vi skimmer ved overfladen fremfor at tvinge overfladesnavs til bunden.

Folk der arbejder professionelt med ventilation, kender forskellen på at fjerne forureninger ved fortrængning/stempelventilation i forhold til ved opblandingsventilation. De kender forskellen på den nødvendige luftmængde til at fjerne f.eks. CO₂. Ved opblandingsventilation skal ude-luft mængden som tommelfingerregel øges med 50% i forhold til stempelventilation.

Opblandingsventilation er for eksempel,

VENTILATION

når en vifte anvendes, fordi den blander den friske luft med den forurenede luft. Dét skal man også være opmærksom på.

CO₂ og THM er kendetegnet ved at de er ca. 1,5-2 gange tungere end luft, de vil derfor befinde sig ved gulvet.

Når udsuget eller viften er placeret over opholdszonen, er det derfor nødvendigt at få en relativt høj hastighed ved vandoverfladen/gulvet for at trække de tunge molekyler op til udsuget.

Selvom det er grundlæggende viden, så giver det problemer i f.eks. helt nye badelande, hvor der suges tre meter over gulv/vandoverflade, der skal vi have en høj hastighed (dog uden at den kan mærkes) helt ned til vandoverfladen, hvor gæsterne trækker vejret. Om luften når gulvet kan afsløres med en korrekt udført røgprøve (svarende til indfarvning af bassin).

Udfordringen ved at blæse på vandet er at fordampningen stiger og når vand fordamper, skal der tilføres ca. 0,7 kWh/kg vand, for at vandet ikke bliver koldere. Samtidig vil behovet for frisk luft stige for at holde den samme relative fugtighed, hvilket vil betyde at der tabes mere energi i ventilationsanlæggets afkast.

På traditionelle ventilationsanlæg uden varmepumpe vil det betyde et forøget energiforbrug i svømmehallen. Heldigvis er der i ventilationsanlæg med indbygget varmepumpe, som tilbagefører energi til både luft og bassinvand; automatisk eller efter behov.

Viften kan give træk ved vandoverfladen

Man kan fristes til at sænke lufttemperaturen i svømmehallen for herved kan det konstateres, at ventilationen bruger mindre varme.

Dette kan kombineres med vifter, så elforbruget til ventilatorerne også reduceres.

Det kan give nogle kæmpe besparelser på ventilationsanlægget.

Hvis man f.eks. sænker luftmængden fra 24.000 m³/h til 16.000 m³/h, som følge af vifter, der omrører 98.000 m³/h, så vil elforbruget i ventilationsanlægget falde med ca. 70 % (ved en SEL-værdi på 1,8 kW/m³/s, svarer det til en besparelse på 73.584 kWh el/år).

Hvis man vælger at bruge vifter, kan man f.eks. vælge en stor med en diameter på fem meter eller flere små med en diameter på 1,4 meter.

Men hvad giver da den laveste lufthastighed?

Ved at blæse fra loftet mod bassinet fra seks meters højde fås med en vinge med en diameter på fem meter og en stråleudbredelse på 13 grader (isotermisk) et bestrøget areal på 47,4 m². Hvis der anvendes syv stk. med en diameter på 1,4 meter giver det et samlet areal på 95,6 m².

Begge systemer leverer 98.000 m³/h.

Hastigheden ved vandoverfladen med ventilator på fem meter er 0,57 m/s, hvilket opleves som træk (kan oversættes til køling, da luften ved svømmehalstemperatur vil føles køligere pga. vindkomponenten i den føjte temperatur og giver forøget fordampning).

Hastigheden ved syv stk. på 1,4 meter er 0,28m/s, som også kan registreres som træk selvom det er ca. den halve lufthastighed.

Helt fantastisk – men ...

Hvis man samtidig sænker lufttemperaturen til et niveau, så vandet opvarmer luften, kan man ved en gennemsnitlig indblæsningstemperatur på 35 grader, spare minimum 245.280 kWh/år ved normalt forekomne virkningsgrader på ventilationen.

Det er jo helt fantastisk, men nu skal du huske termodynamikkens 1. og 2. ho-

vedsætning: vi har jo ikke gjort noget for at begrænse varmetabet i afkastet og kun begrænset gennem klimaskærmen, så energien mangler. Kan du gætte hvor den omlagte energi stammer fra?

Bassinvandets fordampningen er den samme, men modtager ikke energibidrag fra luften og samtidig opvarmes luften af den forøgede konvektion over vandoverfladen og den »omvendte« temperaturdifference mellem luft og vand.

Hertil skal adderes bidraget fra den forøgede fordampning (og dermed forøgede energitab i afkastet), da den cirkulerede luftstrøm øges og dermed ødelægger det skillelag, der holder på fugten.

En sænkning af lufttemperaturen fra 30 grader til 27 grader sænker klimaskærmstabet med cirka 5 % men øger svømmehallens energiforbrug til fordampning med 17 %, så nettoforbruget stiger 12 %.

Hvis man yderligere sænker den relative fugtighed i svømmehallen, så vil fordampningen stige yderligere.

Så målt på ventilationsanlægget en kæmpe besparelse, men målt på svømmehallen som helhed en mere energikrævende drift.

Det hjælper ikke at lade viften blæse mod loftet i stedet for mod vandoverfladen, da dette vil øge hastigheden ved vægkanten (hvilket er nødvendigt for at opnå opblanding af THM, CO₂ og temperatur) og dermed igen ødelægger skillelaget, der sænker fordampningen fra bassinet.

Derfor er det så vigtigt at have styr på helheden. Og hér har Elite Energy Saving udviklet et unikt værktøj til bestemmelse af det optimale energiforbrug i din svømmehal, der er let tilgængeligt.

Bliv klogere på de grundlæggende begreber indenfor termodynamik på:

<https://www.youtube.com/watch?v=F7Wx9rLw8Yg>

*Udsugningen skal placeres i gulv- og vandhøjde for at virke mest effektiv, da CO₂ og THM holder sig i gulv- og vandhøjde.
(Foto: Erling Madsen).*

LANDET RUNDT

SILKEBORG: IKKE ENIGHED OM FORBUD MOD RØG OG SNUS

Silkeborg Kommune indførte 15. april et forbud mod tobak og snus på kommunens udendørs idrætsanlæg - men det gælder ikke professionel sport.

Og Kent Madsen, der er direktør i Silkeborg IF, har ikke planer om at følge kommunen til Superligakampene, selv om politikerne gerne så det:

- Vi ændrer ikke på noget, siger han til TV2 Østjylland.

Han siger også, at der ingen problemer er på Jysk Park, hvor omkring 1.250 af 6.000 pladser er røgfri. ■

Jysk Park i Silkeborg: Kommunen kan godt glemme alt om et forbud mod røg og snus til Superligakampe. (Foto: Erling Madsen),

AARHUS: STEMME DØRKLOKKER FOR AT SKAFFE PENGE TIL HAL

I Aarhus-forstanden Åbyhøj er der blevet stemt dørklokker og i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse lanceres et lotteri. Disse tiltag skal sikre de sidste 1,5 millioner kroner ud af et samlet beløb på cirka 30 millioner kroner.

Det er lokale ildsjæle som det seneste par år har arbejdet med at få opført et idrætscenter, og Marie-Louise Brebøl Christensen fra styregruppen siger til JP Aarhus, at en sidegevinst ved at stemt dørklokker er, at kendskabet til - og dermed ejerskabet af - det nye idrætscenter udbredes. ■

- ✔ Alt i ure, uranlæg og tidstagning.
- ✔ Trådløse ure, varslings og ringe anlæg.
- ✔ Service, vedligehold og reparationer af ure og uranlæg.
- ✔ Lager af tilbehør og reservedele.

Eltime

RING FOR ET GODT TILBUD
+45 4738 0303

eltime@eltime.dk

www.eltime.dk

Møllehaven 12A, 4040 Jyllinge

BAG OM HI

HI OMRÅDE 1

København, Nordsjælland og Bornholm

CLAUS LARSEN

Jyllingehallerne
Planetvej 35, 4040 Jyllinge

Tlf: 21 14 35 27

Mail: claus@jyllingehallerne.dk

HI OMRÅDE 2

Lolland/Falster, Sydsjælland/Møn og Vestsjælland

BENNY PETERSEN

Herlufmagle-Hallen
Ravnstrupvej 1, 4160 Herlufmagle

Tlf: 20 20 17 13

Mail: info@herlufmagle-hallen.dk

HI OMRÅDE 3

Fyn, Sydjylland og Sønderjylland

BRIAN GOLDENBECK LARSEN

Arena Syd
Idrætsvej 3, 6580 Vamdrup

Tlf: 26 30 16 58

Mail: bgl@arenasyd.dk

HI OMRÅDE 4

Midtjylland

SØREN RASMUSSEN

Forum Horsens
Langemarksvej 53, 8700 Horsens

Tlf: 20 80 13 96

Mail: kusr@horsens.dk

HI OMRÅDE 5

Nordjylland

CASPER SØRENSEN

VOLDSTEDLUND

Hjørring Hallerne
Thomas Morrisvej 11,
9800 Hjørring

Tlf: 41 22 49 10

Mail: cvs@hjoerring.dk

HI SENIORUDVALGET

Formand

JOHN SØRENSEN

tidl. Nyborg Idræts- og Fritidscenter

Tlf: 81 74 56 12

Mail: josnyb@outlook.com

VIL DU MODTAGE BLADET GRATIS?

Branchemagasinet udkommer fem gange om året og giver dig et godt overblik over, hvad der rører sig inden for idrætsfaciliteter og idrætspolitik.

Det er gratis at modtage bladet elektronisk.

Send dit navn, firmanavn og mail til
hi-red@ajourpress.dk

NAVNE

TIL LYKKE!

50 ÅR

28. august

Carsten Kirkegaard Jensen,
Vestjydsk Fritidscenter.

17. september

Erik Uldall Hansen,
Agora.

3. september

Jørn Juul,
tidl. Forum Horsens.

55 ÅR

25. juni

Jesper Brodersen, IFV
Idræts- og Fritidssamvirke.

65 ÅR

4. juli

Erik Vinther,
Hedehusene Idræts Center.

12. september

Erik van Acker,
Københavns Museum.

16. juli

Per Mortensen, Køge
Svømmeland.

2. august

Allan Sjørølev,
Kerteminde sport & fritid.

4. oktober

Ole Hansen,
Stevnsbadet.

2. september

Jan Andreassen,
Tasiilami Timersortarfik.

29. august

Stig Jacques Petersen,
Hornbæk Hallen.

75 ÅR

10. august

Anne Barlyng Poulsen,
tidl. Lyngby Svømmehal.

60 ÅR

14. juli

Tom Høyen Andersen
Brinckmann,
Ballerup Idrætsby.

29. september

Erik Lund,
Hvidovre Stadion/
Dansborghallen.

29. september

Svend Erik Søegaard,
tidl. Hørsholm
idrætscenter.

31. august

Peter Godthard Nielsen,
Hedensted Centret.

70 ÅR

11. juli

Verner Andersen,
Mariagerhallen.

80 ÅR

27. september

Frank Hansen,
tidl. Taastrup Idrætscenter.

16. september

Steen Jørgensen,
Hollænderhallen.

20. juli

Gert Lillegaard,
tidl. Centerhallen.

BOOK GENNEM WWW.H-I.DK

Du kan booke sommerhuset direkte på [hjemmesiden](http://www.h-i.dk). Hvis du har spørgsmål, er du naturligvis velkommen til at ringe til sekretariatet.

Der er inkluderet rengøring i lejepriserne.

LEJEPERIODER

I højsæsonen udlejes kun hele uger. Resten af året finder udlejningen sted i den rækkefølge, bestillingerne indløber og kan udlejes som enkelt dage, weekender (fredag kl. 12.00-søndag kl. 15.00) eller som hele uger samt i to sammenhængende uger (lørdag kl. 15.00-lørdag kl. 11.00).

WEEKENDTUR MED PERSONALET?

Prøv som noget nyt at invitere jeres personale på en weekendtur til feriehuset, her kan I uforstyrret få afholdt jeres personalemøde o.l.

I har også mulighed for at leje feriehuset ud til jeres ansatte.

HUSKER DU DINE HI-FORDELE?

- Hjælp ved løn, ansættelse og kontrakt
- Kurser og uddannelse til reduceret pris
- Lederuddannelse og lederservice
- Netværk og fagligt fællesskab
- Campus og brancheudstilling
- Rabat på forsikringer hos Tryg Forsikring
- Attraktiv pensions- og forsikringsordning uanset dine overenskomstforhold
- Adgang til medlemskab af Forbrugsforeningen med masser af rabatter

Læs mere på www.h-i.dk!

VIDEN
INSPIRATION
NETVÆRK

Her er plads til 12 personer

Og så er der masser at opleve på Falster og Lolland

HI's feriehus i Marielyst på Falster er et herligt sted!

Det er et nyere hus på 134 m², lyst og rummeligt med en dejlig terrasse.

Der er plads til 12 personer med otte sengepladser, fordelt i fire værelser samt en hems til fire børn. Der er bl.a. en spa til dejlig afslapning, et hobbyrum med mange indendørs aktiviteter, en Webergrill, en bar-neseng, et køle-fryseskab, vaskemaskine, tørretumbler og opvaskemaskine.

Der er også en dame- og herrecykel, så man kan komme lidt omkring.

Ud over husets egen spa, så ligger det i gå-afstand fra en dejlig badestrand. Og så har HI fået foræret et VIP-kort til svømmehallen i Nakskov Idrætscenter; et kort, der giver adgang for husets lejere til offentlig svømning i svømmecentret.

Der er gode indkøbsmuligheder i den lille hyggelige by Marielyst.

Og så er der masser at se på både på Falster og nabøen Lolland.

Adressen er Kaninstien 13, 4873 Væggerløse.

Svømmehallen i Nakskov Idrætscenter fotograferet kort før åbningen for syv år siden. Med sommerhuset følger et VIP-kort.
(Foto: Erling Madsen).

MARIELYST

HI's feriehus i Marielyst på den naturskønne ø, Falster, omfatter 134 m². Her er plads til 12 personer med 8 sengepladser, fordelt i 4 værelser samt en hems til 4 børn.

	UGE 01-21	HØJSÆSON	UGE 36-52
Hele uger	4.000,00	UGE 7, 8, 22-35	4.000,00
Weekend	2.175,00	påske og 51-52	2.175,00
Ekstra dage	450,00	7.220,00	450,00

El kostpris (pt. 3,25 kr. per kWh.) · Vand kostpris (p.t. 65 kr. per m³)

ADGANGSKONTROL OG TÆLLER

Dux Tæller - og adgangssystemer ApS

Lille Grønnegade 6
4000 Roskilde
Tlf: 4031 1161
Mail: info@duxtaeller.dk
www.duxtaeller.dk

BELÆGNINGS- OG FLISERENS

Trafik & Fritid / SportAlt.dk

Lunderskovvej 7
6600 Vejen
Tlf: 7538 9911
www.trafik-fritid.dk
www.SportAlt.dk

BRUSEPANELER

CMA Armatur A/S

Alstrup Allé 2
8361 Hasselager
Fax: 8628 7768
Tlf: 8628 7766
www.cma.dk

DAMPBAD

Saga Trim ApS/Tylø

Mileparken 30,
2730 Herlev
Fax: 3811 4812
Tlf: 3811 4811
www.sagatrim.dk

FITNESSUDSTYR

MedicSport A/S

Industriparken 25,
2750 Ballerup
Tlf: 3955 1997
Mail: info@medicsport.dk
www.medicsport.dk

PEDAN A/S

Københavnsvej 224,
4600 Køge
Tlf: 5665 6465
www.pedan.dk

Saga Trim ApS/Tylø

Mileparken 30,
2730 Herlev
Fax: 3811 4812
Tlf: 3811 4811
www.sagatrim.dk

Tress A/S

Danmarksvej 34
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

FORSIKRING

NORTH Forsikringsagentur

Navervej 16 A
7451 Sunds
Tlf: 2562 1884
www.northforsikringsagentur.dk

PFA PENSION

Sundkrogsgade 4,
2100 København Ø,
Tlf: 39 17 50 00,
www.pfa.dk

GREJ

BENT BRANDT

Langdyssen 7, Lisbjerg
8200 Aarhus N
Tlf: +89 30 00 00
Mail: bb@bentbrandt.dk
www.bentbrandt.dk

GULVSERVICE

A.G. Sportsservice ApS

Ødumvej 5, Selling
8370 Hadsten
Tlf: 8616 3688
ordre@ag-sportsservice.dk
www.ag-gulvservice.dk

KA Gulvservice ApS

Teglænget 67,
7400 Herning
Tlf: 2367 1728
www.ka-gulv.dk

Ytzen Sportslakering

Helgolandsgade 28
6700 Esbjerg
Tlf: 7515 7900
Mail: sportslakering@ytzen.dk
www.ytzen.dk

GØDNING

E. Marker A/S

Padborgvej 3, Bov
6330 Padborg
Tlf: 7467 0808
Fax: 7467 0890
www.emarker.dk

IDRÆTSUDSTYR

LML sport

Sverigesvej 12,
8700 Horsens
Fax: 8693 2225
Tlf: 8693 3922
www.lml-sport.dk

PØ Leg og Teknik A/S

Granvej 32
7470 Karup
Tel: 86662223
poleg@poleg.dk
www.poleg.dk

Trafik & Fritid / SportAlt.dk

Lunderskovvej 7
6600 Vejen
Tlf: 7538 9911
www.trafik-fritid.dk
<https://sportalt.dk>

Tress A/S

Danmarksvej 34
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

Unisport Scandinavia ApS

Korshøjvej 2,
8600 Silkeborg
Tlf: 7020 0455
www.unisport.com

IDRÆTSBELÆGNING

OSCON ApS
Walgerholm 7, Jonstrup
3500 Værløse
Tlf: 2080 8450
www.oscon-sportsgulve.dk

Laidorz Sportsfaciliteter ApS

Fuglebækvej 2A, 1. th.
2770 Kastrup
Kontor: 3251 0700

Unisport Scandinavia ApS

Korshøjvej 2,
8600 Silkeborg
Tlf: 7020 0455
www.unisport.com

KONFERENCANLÆG

Kinovox
Marielundsvej 45 B,
2730 Herlev
Tlf: 7022 3811
info@kinovox.com
www.kinovox.com

**KUNSTGRÆS-
FODBOLDBANER**

Laidorz Sportsfaciliteter ApS
Fuglebækvej 2A, 1. th.
2770 Kastrup
Tlf: 3251 0700

Unisport Scandinavia ApS

Korshøjvej 2,
8600 Silkeborg
Tlf: 7020 0455
www.unisport.com

KUNSTIGE PLANTER

Hilmars ApS
Brårupgade 16, 7800 Skive
Tlf: 9752 8520
www.hilmars.dk

LED-SKÆRME

PROSHOP EUROPE A/S
Langdyssen 3
8200 Århus N
Håndværkervej 10B
4000 Roskilde
TEL. 70 25 25 86
ProShopEurope.com

LLINJEMALING

E. Marker A/S
Padborgvej 3, Bov
6330 Padborg
Tlf: 7467 0808
Fax: 7467 0890
www.emarker.dk

TinyMobileRobots
Sofienlystvej 9,
8340 Malling
+45 22 23 11 16
jpk@tinymobilerobots.com
www.tinymobilerobots.com

TinyMobileRobots

Tress A/S
Danmarksvej 34
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

LYDANLÆG

Kinovox
Marielundsvej 45 B,
2730 Herlev
Tlf: 7022 3811
info@kinovox.com
www.kinovox.com

Unico Gruppen
Søndergade 107,
6600 Vejen
Tlf: 7536 5779
Mail: post@unico-gruppen.dk
www.unico-gruppen.dk

MASKINER

Lindholm Maskiner a/s
Industrivej 10 A,
5492 Vissenbjerg
Tlf: 7244 1112
info@lindholmmaskiner.dk
www.lindholmmaskiner.dk

MESSESTANDE

Compass Fairs
Brunde Vest 17,
6230 Rødekro
www.compassfairs.dk

MESSETÆPPER

Compass Fairs
Brunde Vest 17,
6230 Rødekro
www.compassfairs.dk

MOTIONSUDSTYR

PEDAN A/S
Københavnsvej 224,
4600 Køge
Tlf: 5665 6465
www.pedan.dk

Saga Trim ApS/Tylø
Mileparken 30,
2730 Herlev
Fax: 3811 4812
Tlf: 3811 4811
www.sagatrim.dk

Tress A/S
Danmarksvej 34
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

MULTI- OG SQUASHBANER

Tress A/S
Danmarksvej 34
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

MØBLER

Bjerring
Tykhøjvej 20, Hal 5
7323 Give
Mail: salg@bjerring-sales.dk
Mobil: 4270 5206

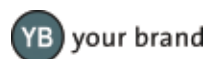

Streamline ApS
Kirke Værløsevej 16,
3500 Værløse
Tlf: 4448 0095
www.streamline.dk

YOUR BRAND

Industrivej 16,
6630 Rødding
Tlf: 4010 0578
www.your-brand.dk

Zederkof A/S
Prins Christians Kvarter 28
7000 Fredericia
Tlf: 8912 1200
www.zederkof.dk

RENGØRINGSMASKINER

NOWAS A/S
Falstervej 1
9670 Løgstør
Tel. 98677878
www.nowas.dk

Vestergaard Nustrup ApS
Skolevej 9, Nustrup
6500 Vojens
Tel. 74871260
salg@vestergaardnu.dk
www.vestergaardnu.dk

RUSTFRIT Udstyr

Aqua Wellness A/S
Fuglebækvej 1 B,
2770 Kastrup
Tlf: 71 99 61 61
www.aquawellness.dk

SAUNA

PØ Leg og Teknik A/S
Granvej 32
7470 Karup
Tel: 86662223
poleg@poleg.dk
www.poleg.dk

Saga Trim ApS/Tylø
Mileparken 30,
2730 Herlev
Fax: 3811 4812
Tlf: 3811 4811
www.sagatrim.dk

SCENER & TRIBUNER

Bjerring
Tykhøjvej 20, Hal 5
7323 Give
Mail: salg@bjerring.-sales.dk
Mobil: 4270 5206

Laidorz Sportsfaciliteter ApS

Fuglebækvej 2A, 1. th.
2770 Kastrup
Tlf: 3251 0700

Sunstill ApS

Hjulgagervej 13F,
7100 Vejle
info@sunstill.dk
Tlf: 8692 4554
www.sunstill.dk

SCORINGSTAVLER

ELTIME A/S
Møllehaven 12A
4040 Jyllinge
Tlf: 4738 0303
eltime@eltime.dk
www.eltime.dk

Tress A/S

Danmarksvej 34,
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

SKABE OG VÆRDIOPBEVARING

Laidorz ApS
Fuglebækvej 2 A, 1. th.
2770 Kastrup
www.laidorz.dk
Mail: info@laidorz.dk
Tlf: 3251 0700

Tress A/S

Danmarksvej 34,
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

SKILTELØSNINGER

Jan Schmidt Design
Totale skilteløsninger til svømme-
og idrætsanlæg m.fl.
Maribovej 15,
6000 Kolding
Tlf: 7552 4500
Mail: post@jsr.dk
www.jsr.dk

SPORTSNET

Nørvo Sportsnet A/S
Toosholmvej 9, Nr. Vorupør
7700 Thisted
Fax: 9793 8394
Tlf: 9793 8450
www.maalnet.dk

Tress A/S

Danmarksvej 34,
8660 Skanderborg
Tlf: 8652 2200
www.tress.dk

SPORTSGULVE

Junckers Industrier A/S
Værftsvej 4
4600 Køge
Tlf: 7080 3000
info@junckers.com
www.junckers.dk
www.junckers.com

OSCON ApS

Walgerholm 7, Jonstrup
3500 Værløse
Tlf: 2080 8450
www.oscon-sportsgulve.dk

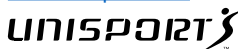
Sportsentreprise

Ellekær 5 N ·
2730 Herlev
Tlf: 4016 7332
Mail: Info@sportsentreprise.dk
www.sportsentreprise.dk

Unisport Scandinavia ApS

Korshøjvej 2,
8600 Silkeborg
Tlf: 7020 0455
www.unisport.com

URE/URANLÆG/DIGITALURE

ELTIME A/S
Møllehaven 12A
4040 Jyllinge
Tlf: 4738 0303
eltime@eltime.dk
www.eltime.dk

VANDBEHANDLINGS-LEVERANDØRER

Aqua Wellness A/S
Fuglebækvej 1 B,
2770 Kastrup
Tlf: 71 99 61 61
www.aquawellness.dk
www.aquawellness.dk

Krüger Aquacare

Fabriksparken 50,
2600 Glostrup
Tlf: 4345 3433
www.aquacare.dk

KRÜGER AQUACARE

PØ Leg og Teknik A/S

Granvej 32
7470 Karup
Tel: 86662223
poleg@poleg.dk
www.poleg.dk

VIDEOLØSNINGER

Kinovox

Marielundsvej 45 B
2730 Herlev
Tlf: 7022 3811
info@kinovox.com
www.kinovox.com

VVS - VAND- OG ENERGI-BESPARENDE LØSNINGER

CMA Armatur A/S

Alstrup Allé 2
8361 Hasselager
Fax: 8628 7768
Tlf: 8628 7766
www.cma-armatur.dk

Gør som naboen!

Leasing
2.195.-/md

Køb
79.900.-

- ✓ Hurtig opstart
- ✓ Nem at betjene
- ✓ Ingen erfaring nødvendig
- ✓ 1 mio. opstregede baner på verdensplan!
- ✓ Alle kan lære at bruge robotten på under 1 time!
- ✓ Placér jeres baner på tabletens baggrundskort og tryk Start. Banerne gemmes til næste sæson.
- ✓ Forberedelsestid: 10 minutter
Opstregning 11-mands: 20 minutter
Ny bane i alt: 30 minutter

Book en demonstration og få en gratis opstregning af én af jeres baner!

Kontakt **Kostas Panayotis**
+45 61 72 05 63 / kp@tinymobilerobots.com

TinyMobileRobots

www.tinymobilerobots.com

SORTERET MAGASINPOST SMP

Al henvendelse til: HI Sekretariatet
Solrød Center 57¹, 2680 Solrød Strand